

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 426

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

60ό έτος

12 Δεκεμβρίου 2017

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ελεγκτικό Συνέδριο

2017/C 426/01	Σύνοψη των αποτελεσμάτων του ετήσιου ελέγχου του ΕΕΣ επί των ευρωπαϊκών κοινών επιχειρήσεων στον τομέα της έρευνας για το οικονομικό έτος 2016	1
2017/C 426/02	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	8
2017/C 426/03	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Clean Sky για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	15
2017/C 426/04	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Ηλεκτρονικά Συστατικά Στοιχεία και Συστήματα για την Ευρωπαϊκή Πρωτοπορία για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	23
2017/C 426/05	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	31
2017/C 426/06	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες Καυσίμου και Υδρογόνο» για το οικονομικό έτος 2016 συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	42
2017/C 426/07	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	49
2017/C 426/08	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της αερίας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	56
2017/C 426/09	Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Shift2Rail για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης	64

EL

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύνοψη των αποτελεσμάτων του ετήσιου ελέγχου του ΕΕΣ επί των ευρωπαϊκών κοινών επιχειρήσεων στον
τομέα της έρευνας για το οικονομικό έτος 2016

(2017/C 426/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-6	2
Γενικές πληροφορίες	1-2	2
Κοινές Επιχειρήσεις στον τομέα της έρευνας — συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της ΕΕ με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη	3-4	2
Οι προϋπολογισμοί των Κοινών Επιχειρήσεων στον τομέα της έρευνας	5-6	2
ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	7-10	3
Οι παρούσες ρυθμίσεις ελέγχου είναι μεν λειτουργικές όχι όμως αποτελεσματικές	7-10	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	11-34	3
Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών για όλες τις Κοινές Επιχειρήσεις	11	3
Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για επτά από τις οκτώ Κοινές Επιχειρήσεις	12-13	3
Εφιστούμε την προσοχή στους κινδύνους που σχετίζονται με την εισφορά της ΕΕ στις δαπάνες του έργου ITER	14-19	3
Οι παρατηρήσεις μας στις ετήσιες ειδικές εκθέσεις	20-33	4
Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	21	4
Κατά τη φάση κλεισίματος του 7ου ΠΠ διαπιστώθηκε ότι εκκρεμούσε η καταβολή διαφόρων εισφορών από εταίρους από τη βιομηχανία και την έρευνα	22-24	4
Κατά την εναρκτήρια φάση του προγράμματος «Ορίζων 2020» κατεγράφησαν υψηλά ποσοστά εισφορών σε πρόσθετες δραστηριότητες από εταίρους από τη βιομηχανία	25-26	4
Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου ήταν γενικά αποτελεσματικές και συγκράτησαν τα ποσοστά σφάλματος κάτω του 2 %	27-33	5
Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών	34	5
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	35-38	5
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Γενικές πληροφορίες**

1. Διενεργήσαμε ελέγχους και εκδώσαμε γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, για οκτώ ευρωπαϊκές κοινές επιχειρήσεις στον τομέα της έρευνας:

- F4E (ITER) — Ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη
- BBI — Βιομηχανίες Βιοπροϊόντων
- Clean Sky — Καθαρές τεχνολογίες στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών
- IMI — Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα
- FCH — Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο
- SESAR — Ερευνητικό έργο διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό
- ECSEL — Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα
- S2R — Shift2Rail, Καινοτόμες λύσεις σιδηροδρομικών προϊόντων.

2. Η παρούσα συνοπτική έκθεση παρέχει επισκόπηση των αποτελεσμάτων ελέγχου (γνώμες και σχόλια) που δημοσιεύθηκαν στις ειδικές ετήσιες εκδόσεις μας για τις κοινές επιχειρήσεις για το οικονομικό έτος 2016. Η παρούσα σύνοψη δεν συνιστά έκθεση ελέγχου ή ελεγκτική γνώμη.

Κοινές επιχειρήσεις στον τομέα της έρευνας — συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της ΕΕ με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη

3. Οι κοινές επιχειρήσεις είναι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση συγκεκριμένων πτυχών της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για την έρευνα. Εκτός της ΕΕ, η οποία εκπροσωπείται από την Επιτροπή, μέλη των κοινών επιχειρήσεων μπορούν να είναι διάφοροι εταίροι από βιομηχανικούς και ερευνητικούς ομίλους από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Οι περισσότερες κοινές επιχειρήσεις βασίζονται στο διμερές μοντέλο, με συμμετοχή της Επιτροπής και εταίρων από τη βιομηχανία/έρευνα, ή στο τριμερές μοντέλο, με την επιπλέον συμμετοχή των κρατών μελών (κοινή επιχείρηση ECSEL).

4. Τα μέλη συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των κοινών επιχειρήσεων. Η χρηματοδότηση της ΕΕ παρέχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την έρευνα, μέσω του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα (7ο ΠΠ) και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»⁽¹⁾. Οι εταίροι από τη βιομηχανία και την έρευνα εισφέρουν σε χρήμα και σε είδος. Στην περίπτωση τεσσάρων κοινών επιχειρήσεων (Clean Sky, FCH, BBI και S2R), οι εταίροι του ιδιωτικού τομέα πραγματοποιούν επίσης μια ελάχιστη εισφορά σε είδος για «πρόσθετες δραστηριότητες», οι οποίες δεν εμπίπτουν μεν στο πρόγραμμα εργασίας των κοινών επιχειρήσεων, αλλά ανταποκρίνονται στους στόχους τους.

Οι προϋπολογισμοί των κοινών επιχειρήσεων στον τομέα της έρευνας

5. Ο συνολικός προϋπολογισμός των κοινών επιχειρήσεων το 2016 ήταν 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,4 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2015) ή 1,3 % (έναντι 1 % το 2015) προερχόμενα από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Σε ανάλογο ύψος αναμενόταν να ανέλθουν οι συνολικές εισφορές σε είδος και σε χρήμα από τους εταίρους από τη βιομηχανία και την έρευνα. Οι κοινές επιχειρήσεις απασχολούσαν 633 υπαλλήλους στο τέλος του 2016 (έναντι 562 το 2015).

6. Στο παράρτημα παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες, τον προϋπολογισμό και τον αριθμό των υπαλλήλων των κοινών επιχειρήσεων.

⁽¹⁾ Η κοινή επιχείρηση SESAR και η κοινή επιχείρηση S2R έλαβαν επίσης χρηματοδότηση από το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).

ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ***Οι παρούσες ρυθμίσεις ελέγχου είναι μεν λειτουργικές, όχι όμως αποτελεσματικές***

7. Σύμφωνα με το άρθρο 208, παράγραφος 4, και το άρθρο 209, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, ο έλεγχος της αξιοπιστίας των λογαριασμών όλων των κοινών επιχειρήσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητες, εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες. Η αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των κοινών επιχειρήσεων F4E και SESAR επαληθεύεται από ανεξάρτητες εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες από το 2014. Για τις υπόλοιπες κοινές επιχειρήσεις (Clean Sky, BBI, FCH, IMI, ECSEL, S2R), ο έλεγχος της αξιοπιστίας των ετήσιων λογαριασμών διενεργήθηκε για πρώτη φορά από εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες το 2016.

8. Σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα, πραγματοποιήσαμε επισκόπηση των εργασιών των ελεγκτικών εταιρειών και αποκομίσαμε επαρκή βεβαιότητα ότι αυτές μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για τη θεμελίωση των ελεγκτικών γνωμών μας σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των κοινών επιχειρήσεων για το οικονομικό έτος 2016.

9. Όπως και τα προηγούμενα έτη, διατηρούμε την αποκλειστική ευθύνη για τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλάμβανε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης αντιπροσωπευτικών δειγμάτων πράξεων που αφορούσαν πληρωμές και έσοδα, αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και εσωτερικού ελέγχου κάθε κοινής επιχείρησης. Εξετάσαμε επίσης την ποιότητα των κατασταλτικών ελέγχων που ανέλαβαν να διενεργήσουν επί συμβάσει οι ανεξάρτητες εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες στις δαπάνες που δήλωναν οι δικαιούχοι επιχορηγήσεων του 7ου ΠΠ. Αποκομίσαμε επαρκή βεβαιότητα ώστε να θεωρήσουμε ότι οι εργασίες των ελεγκτικών εταιρειών μας παρείχαν συμπληρωματική βάση για τη θεμελίωση των ελεγκτικών γνωμών μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών.

10. Ωστόσο, από τον έλεγχο για το έτος 2016 προκύπτει ότι η ανάθεση σε τρίτους του μέρους του ελέγχου που αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών αύξησε σημαντικά τη διοικητική επιβάρυνση και προκάλεσε αλληλοεπικαλύψεις των ελεγκτικών εργασιών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ***Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών για όλες τις κοινές επιχειρήσεις***

11. Οι οριστικοί λογαριασμοί των συνολικά οκτώ κοινών επιχειρήσεων παρέχουν ακριβοδικαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασής τους την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους και των ταμειακών ροών τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις των εφαρμοστέων δημοσιονομικών κανόνων και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής.

Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για επτά από τις οκτώ κοινές επιχειρήσεις

12. Οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 ήταν, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές για επτά κοινές επιχειρήσεις (F4E, BBI, Clean Sky, IMI, FCH, SESAR και S2R).

13. Όπως και το 2015, διατυπώσαμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης ECSEL. Οι ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής επιχείρησης ECSEL θα διέπουν τους κατασταλτικούς ελέγχους σε δικαιούχους επιχορηγήσεων του 7ου ΠΠ δεν επιτρέπουν τον υπολογισμό αξιόπιστου σταθμισμένου ποσοστού σφάλματος ή ποσοστού εναπομένου σφάλματος για τις πληρωμές της στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε κατά πόσον οι κατασταλτικοί έλεγχοι παρέχουν επαρκή διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο έργων του 7ου ΠΠ που βρίσκονταν υπό τη διαχείριση της κοινής επιχείρησης. Το ζήτημα αυτό συνδέεται με το σύστημα ελέγχου που κληρονόμησε η κοινή επιχείρηση ECSEL από τις προηγούμενες κοινές επιχειρήσεις των οποίων αποτελεί συνέχεια (κοινές επιχειρήσεις ENIAC και ARTEMIS) και δεν έχει πλέον καμία συνάφεια για την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Εφιστούμε την προσοχή στους κινδύνους που σχετίζονται με την εισφορά της ΕΕ στις δαπάνες του έργου ITER

14. Οι ελεγκτικές γνώμες μας επί των ετήσιων λογαριασμών της κοινής επιχείρησης F4E συνοδεύονται από την επισήμανση ειδικού θέματος⁽²⁾ σχετικά με την εισφορά της ΕΕ στις δαπάνες του έργου ITER.

⁽²⁾ Σκοπός της ενότητας επισήμανσης ειδικού θέματος είναι να επιστήσει την προσοχή σε ζήτημα για το οποίο οι λογαριασμοί δεν περιέχουν μεν ουσιώδεις ανακρίβειες, αλλά το οποίο είναι τόσο σημαντικό ώστε κρίνεται θεμελιώδες για την κατανόηση των λογαριασμών από τους χρήστες.

15. Τον Νοέμβριο του 2016, το συμβούλιο του ITER ενέκρινε νέο χρονοδιάγραμμα και εκτίμηση κόστους για το έργο ITER, ορίζοντας μέχρι τον Δεκέμβριο του 2025 την προθεσμία για την επίτευξη του πρώτου στρατηγικού οροσήμου του κατασκευαστικού σταδίου του έργου («Πρώτο πλάσμα») και τον Δεκέμβριο του 2035 ως εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης του κατασκευαστικού σταδίου συνολικά, ήτοι με καθυστέρηση 15 ετών σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό.

16. Βάσει της νέας βάσης αναφοράς του έργου, η κοινή επιχείρηση F4E επανυπολόγισε το σχετικό κόστος κατά την ολοκλήρωση του σταδίου κατασκευής του έργου ITER. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στο διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης τον Δεκέμβριο του 2016 και προμήνυσαν την ανάγκη περαιτέρω χρηματοδότησης του σταδίου κατασκευής από την ΕΕ, μετά το 2020, με ποσό ύψους περίπου 5,4 δισεκατομμυρίων ευρώ (82 % αύξηση σε σχέση με το προηγουμένως εγκριθέν ποσό ύψους 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ).

17. Επιπλέον, πρέπει επίσης να συνεισφέρει στην επιχειρησιακή φάση του ITER μετά το 2035, καθώς και στην ακόλουθη φάση της απενεργοποίησης και του παροπλισμού. Οι εισφορές αυτές δεν έχουν ακόμη υπολογιστεί.

18. Τον Ιούνιο του 2017, η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση για τη συνεισφορά της ΕΕ στο έργο ITER, επιδιώκοντας τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εντολή από το Συμβούλιο της ΕΕ προς την Επιτροπή να εγκρίνει τη νέα γραμμή βάσης. Η Επιτροπή συνέστησε ότι θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ένα περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες της τάξης των 24 μηνών από άποψη χρονοδιαγράμματος και της τάξης του 10-20 % από άποψη προϋπολογισμού. Το ποσό των 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010 λογίζεται πλέον ως το ανώτατο όριο των δαπανών που μπορεί να πραγματοποιήσει η κοινή επιχείρηση έως το 2020.

19. Θεωρήσαμε ότι, ενώ έχουν ληφθεί θετικά μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου του σταδίου κατασκευής του έργου ITER, εξακολουθεί να είναι υπαρκτός ο κίνδυνος περαιτέρω αύξησης του κόστους και των καθυστερήσεων στην υλοποίηση του έργου.

Οι παρατηρήσεις μας στις ετήσιες ειδικές εκθέσεις

20. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας, διατυπώσαμε διάφορα σχόλια στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για τις κοινές επιχειρήσεις προκειμένου να υπογραμμίσουμε σημαντικά ζητήματα και να επισημάνουμε τομείς που επιδέχονται βελτίωση.

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

21. Σε τέσσερις περιπτώσεις (Clean Sky, IMI, FCH, SESAR), το **ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών για το 2016** ήταν αισθητά χαμηλότερο του αναμενόμενου, εξαιτίας καθυστερήσεων κατά τη σύναψη συμφωνιών επιχορήγησης (Clean Sky, IMI), εξαιτίας του γεγονότος ότι οι συμφωνίες επιχορήγησης που υπεγράφησαν κατόπιν αξιολόγησης των προσφορών στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ήταν λιγότερες από όσες αναμενόταν (FCH) ή εξαιτίας καθυστερήσεων των δικαιούχων στην υλοποίηση των έργων ή/και την υποβολή των δηλώσεων δαπανών (SESAR). Όσον αφορά τον IMI, το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού συνδέθηκε επίσης με τη σημαντική μείωση των δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος επειγούσας δράσης EBOLA+ αφότου υποχώρησε η επιδημία.

Κατά τη φάση κλεισίματος του 7ου ΠΠ διαπιστώθηκε ότι εκκρεμούσε η καταβολή διαφόρων εισφορών από εταιρείες από τη βιομηχανία και την έρευνα

22. Καταρτίσαμε εκθέσεις για την πολυετή εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, του ΔΕΑ-Μ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» από τις κοινές επιχειρήσεις.

23. Όσον αφορά το **7ο ΠΠ**, στο τέλος του 2016 οι συνολικές εισφορές (σε είδος και σε χρήμα) από τους εταιρείες της βιομηχανίας και της έρευνας αναμενόταν να ανέλθουν σε ποσό ανάλογο με εκείνο των εισφορών της ΕΕ σε χρήμα. Ωστόσο, οι εισφορές των εταιρειών από τον ιδιωτικό τομέα σε όλες τις κοινές επιχειρήσεις υπολείπονταν κατ' ελάχιστο των αντίστοιχων της ΕΕ. Για την κοινή επιχείρηση IMI, μάλιστα, οι εκκρεμείς εισφορές από τη βιομηχανία ανήλθαν σε περίπου 220 εκατομμύρια ευρώ (ποσό που αντιστοιχούσε στο 30 % της εισφοράς της ΕΕ σε χρήμα).

24. Το πρόγραμμα **«Ορίζοντας 2020»** βρισκόταν ακόμη στο προκαταρκτικό στάδιο το 2016 και η εισφορά της ΕΕ σε μετρητά χρησιμοποιήθηκε για την προχρηματοδότηση της πρώτης σειράς συμφωνιών επιχορήγησης με τους εταιρείες από τη βιομηχανία και με άλλους δικαιούχους. Έτσι εξηγείται το σχετικά χαμηλό επίπεδο των εισφορών σε είδος που δήλωσαν οι εταιρείες από τη βιομηχανία στο τέλος του 2016.

Κατά την εναρκτήρια φάση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» κατεγράφησαν υψηλά ποσοστά εισφορών σε πρόσθετες δραστηριότητες από εταιρείες από τη βιομηχανία

25. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εταιρείες από τη βιομηχανία και την έρευνα δύνανται να δηλώσουν επίσης **εισφορές σε είδος για πρόσθετες δραστηριότητες** οι οποίες δεν εντάσσονται στα προγράμματα εργασίας των κοινών επιχειρήσεων (Clean Sky, BBI, S2R, FCH). Ήδη στο τέλος του 2016, οι εταιρείες είχαν δηλώσει σημαντικό μέρος των ελάχιστων εισφορών που ορίζονται στους

ιδρυτικούς κανονισμούς των κοινών επιχειρήσεων όσον αφορά τη συνολική περίοδο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (BBI: 17 %, Clean Sky: 36 %, S2R: 43 %, FCH: 66 %). Οι κοινές επιχειρήσεις δεν οφείλουν να δημοσιοποιούν στους ετήσιους λογαριασμούς τους τις εισφορές τους σε είδος για πρόσθετες δραστηριότητες και εμείς δεν έχουμε την εντολή να ελέγχουμε τα δηλωθέντα ποσά.

26. Λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την πολυετή εκτέλεση του προϋπολογισμού περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των κοινών επιχειρήσεων.

Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου ήταν γενικά αποτελεσματικές και συγκράτησαν τα ποσοστά σφάλματος κάτω του 2 %

27. Οι κοινές επιχειρήσεις εφαρμόζουν διαδικασίες προληπτικών ελέγχων, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με επιχειρησιακές και χρηματοοικονομικές πτυχές, και συμβάλλονται με ανεξάρτητες εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες, προκειμένου αυτές να διενεργήσουν κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δικαιούχων. Οι εν λόγω έλεγχοι αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι πράξεις πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε χρήμα και σε είδος των μελών από τη βιομηχανία και την έρευνα.

28. Βάσει των αποτελεσμάτων του κατασταλτικού ελέγχου των πληρωμών των επιχορηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ στα τέλη του 2016, όλες οι κοινές επιχειρήσεις (πλην της ECSEL) υπολόγισαν και ανέφεραν ποσοστά εναπομένοντος σφάλματος χαμηλότερα του 2 %. Το αυτό επιβεβαιώσαμε με την επισκόπηση στην οποία υποβάλαμε τις εργασίες των εξωτερικών ελεγκτικών εταιρειών.

29. Όσον αφορά τις πληρωμές των επιχορηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», μέχρι το τέλος του 2016 δεν είχε ολοκληρωθεί κανένας κατασταλτικός έλεγχος. Ως εκ τούτου, η γνώμη μας για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» βασίστηκε αποκλειστικά στα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης και της ανάλυσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των κοινών επιχειρήσεων. Σε ό,τι αφορά όλες τις κοινές επιχειρήσεις, το ποσοστό σφάλματος δεν υπερέβαινε το όριο σημαντικότητας του 2 % του οριστικού προϋπολογισμού.

30. Στο τέλος του 2016, δύο κοινές επιχειρήσεις (Clean Sky και IMI) είχαν ολοκληρώσει μόνον εν μέρει την ενοποίηση των συστημάτων ελέγχου τους για το «Ορίζοντας 2020» με τα κοινά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

31. Το 2016, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», δύο κοινές επιχειρήσεις (SESAR και S2R) επιχορήγησαν κοινοπραξίες που είχαν αναλάβει την εκτέλεση έργων, παρά το γεγονός ότι από τους ελέγχους της οικονομικής βιωσιμότητας των δικαιούχων που διενήργησε ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας προέκυψε ότι τα αρμόδια για τον συντονισμό των κοινοπραξιών μέλη του κλάδου δεν διέθεταν την αναγκαία οικονομική επιφάνεια.

32. Το σύστημα που εφάρμοσε η κοινή επιχείρηση Clean Sky για την παρακολούθηση και την εκκαθάριση των πληρωμών προχρηματοδότησης του «Ορίζοντας 2020» οδήγησε στη συσσώρευση εκκρεμούς προχρηματοδότησης ύψους περίπου 176 εκατομμυρίων ευρώ, αυξάνοντας το άνοιγμα της κοινής επιχείρησης σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

33. Σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες που διοργάνωναν για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, δύο κοινές επιχειρήσεις (SESAR και S2R) ορίζουν ανώτατο όριο προϋπολογισμού για κάθε σύμβαση. Ωστόσο, ο υπολογισμός των ανώτατων αυτών ορίων δεν βασίζεται σε συστηματική διαδικασία εκτίμησης του κόστους, ούτε σε σύστημα αναφοράς εύλογων τιμών αγοράς. Δεδομένου ότι στην πράξη απεδείχθη ότι οι περισσότερες προφορές προσέγγιζαν το μέγιστο όριο του προϋπολογισμού, πρόκειται για μια πρακτική που δεν εγγυάται την αποτελεσματικότητα των πολυετών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών από άποψη κόστους.

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

34. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι κοινές επιχειρήσεις έλαβαν διορθωτικά μέτρα δίνοντας συνέχεια στην παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών που διατυπώθηκαν σε ειδικές ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών. Λεπτομερείς παρέχονται στα παραρτήματα των εκθέσεων μας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

35. Εκδώσαμε γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών για όλες τις κοινές επιχειρήσεις για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016.

36. Εκδώσαμε γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 για επτά από τις οκτώ κοινές επιχειρήσεις. Διατυπώσαμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης ECSEL, καθώς δεν μπορούσαμε να αποκομίσουμε εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την αξιοπιστία των εσωτερικών ελέγχων που εφαρμόζει επί των πληρωμών επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

37. Διατυπώσαμε σχόλια σχετικά με ζητήματα που άπτονται της εκτέλεσης και της διαχείρισης του προϋπολογισμού, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, τα οποία εντούτοις δεν επηρέασαν τη γνώμη μας.

38. Σε σχέση με την κοινή επιχείρηση F4E, σημειώνουμε ότι, ενώ έχουν ληφθεί θετικά μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου του σταδίου κατασκευής του έργου ITER, παραμένει υπαρκτός ο κίνδυνος περαιτέρω αύξησης του κόστους και των καθυστερήσεων στην υλοποίηση του έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Δραστηριότητες, προϋπολογισμός και προσωπικό των κοινών επιχειρήσεων

ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	Αριθμός ΓΔ	Τομέας πολιτικής	Τομέας δραστηριότητας	Οριστικός προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)		Αριθμός υπαλλήλων	
				2015	2016	Στις 31.12.2015	Στις 31.12.2016
BBI	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας	Έρευνα	Βιοπροϊόντα και βιοκαύσιμα	21,1	66	13	20
CLEAN SKY	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας	Έρευνα	Αεροναυτικές τεχνολογίες	245,9	287,8	36	41
ECSEL	ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών	Έρευνα	Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα	161,5	244,1	28	29
F4E — ΣΥΝΤΗΘΗ ΠΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΓΔ Ενέργειας	Έρευνα	Πυρηνική σύντηξη	586	720	383	415
FCH — ΚΥΨΕΛΕΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΟΝΟ	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας	Έρευνα	Τεχνολογίες κυψελών καυσίμου και υδρογόνου	95,1	98,3	26	26
IMI — ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΑ ΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΦΑΡΜΑΚΑ	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας	Έρευνα	Ανάπτυξη και πρόσβαση σε καινοτόμα φάρμακα	195,4	209,3	35	41
SESAR	ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών	Έρευνα	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (ΑΤΜ)	136,9	157,1	41	44
S2R — SHIFT2RAIL	ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών	Έρευνα	Σιδηροδρομικός τομέας	—	51,4	—	17
			Σύνολο	1 441,9	1 834	562	633

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/02)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-9	9
Σύσταση της κοινής επιχείρησης ΒΒΙ	1-2	9
Διοίκηση	3-5	9
Στόχοι	6	9
Πόροι	7-9	9
ΓΝΩΜΗ	10-22	10
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	11	10
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	12	10
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	13	10
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	14-16	10
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	17-21	11
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	23-27	11
Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016	23	11
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»	24-27	11
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	28	12
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	28	12
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		13

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Σύσταση της κοινής επιχείρησης BBI**

1. Η κοινή επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (εφεξής «κοινή επιχείρηση BBI»), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014 ⁽¹⁾ για μία δεκαετία, λειτουργεί δε αυτόνομα από τις 26 Οκτωβρίου 2015.

2. Η κοινή επιχείρηση BBI αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στον κλάδο των βιομηχανιών βιοπροϊόντων. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και βιομηχανικοί εταίροι, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (Bio-based Industries Consortium — BIC).

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης BBI περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την επιστημονική επιτροπή και την ομάδα εκπροσώπων των κρατών.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από πέντε εκπροσώπους της Επιτροπής εξ ονόματος της Ένωσης και πέντε εκπροσώπους των μελών πλην της Ένωσης, εκ των οποίων τουλάχιστον ένας πρέπει να είναι εκπρόσωπος μικρομεσαίας επιχείρησης (ΜΜΕ). Το διοικητικό συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τη λειτουργία της κοινής επιχείρησης και επιβλέπει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Η επιστημονική επιτροπή και η ομάδα εκπροσώπων των κρατών είναι συμβουλευτικά όργανα. Η επιστημονική επιτροπή παρέχει συμβουλές σχετικά με τις επιστημονικές προτεραιότητες που πρέπει να εξετάζονται στα ετήσια προγράμματα εργασίας της κοινής επιχείρησης. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών γνωμοδοτεί σχετικά με τη στρατηγική και την επίτευξη των στόχων.

Στόχοι

6. Ο στόχος της κοινής επιχείρησης BBI συνίσταται στην εφαρμογή ενός προγράμματος δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη, το οποίο θα αξιολογεί τη διαθεσιμότητα ανανεώσιμων βιολογικών πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιοϋλικών και, επί της βάσης αυτής, θα υποστηρίζει τη δημιουργία βιώσιμων αξιακών αλυσίδων στον κλάδο των βιοπροϊόντων. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα πρέπει να υλοποιούνται μέσω συνεργασίας μεταξύ ενδιαφερόμενων φορέων από ολόκληρο το φάσμα της αξιακής αλυσίδας του κλάδου των βιοπροϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης, των επώνυμων καταναλωτικών προϊόντων, των ΜΜΕ, των κέντρων έρευνας και τεχνολογίας και των πανεπιστημίων.

Πόροι

7. Η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης BBI ανέρχεται σε 975 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Τα κλαδικά μέλη της κοινής επιχείρησης εισφέρουν πόρους ανερχόμενους σε τουλάχιστον 2 730 εκατομμύρια ευρώ κατά την περίοδο λειτουργίας της κοινής επιχείρησης ⁽²⁾, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε είδος και χρήμα, ύψους τουλάχιστον 975 εκατομμυρίων ευρώ, για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ⁽³⁾ και των εισφορών σε είδος, ύψους τουλάχιστον 1 755 εκατομμυρίων ευρώ, για τις συμπληρωματικές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ⁽⁴⁾.

8. Οι διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης BBI δεν υπερβαίνουν τα 58,5 εκατομμύρια ευρώ και καλύπτονται από εισφορές των μελών σε χρήμα, οι οποίες κατανέμονται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των κλαδικών μελών ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 560/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με την κοινή επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 130).

⁽²⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014.

⁽³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 4, του καταστατικού της Κοινής Επιχείρησης BBI [πάρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014], οι εισφορές σε χρήμα των μελών πλην της Ένωσης για τις επιχειρησιακές δαπάνες ανέρχονται σε τουλάχιστον 182,5 εκατομμύρια ευρώ.

⁽⁴⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014, οι συμπληρωματικές δραστηριότητες είναι εισφορές σε είδος για δραστηριότητες εκτός προγράμματος εργασίας και προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης, οι οποίες, ωστόσο, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας BBI. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, οι δαπάνες των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχονται από την κοινή επιχείρηση, το ΕΕΣ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα της ΕΕ.

⁽⁵⁾ Άρθρο 12, παράγραφος 2, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης BBI [πάρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014].

9. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης BBI ανήλθε σε 66 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 21,1 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 20 υπαλλήλους (έναντι 13 το 2015) ⁽⁶⁾.

ΓΝΩΜΗ

10. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽⁷⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁸⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

11. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

12. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

13. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

14. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

15. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

16. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

⁽⁶⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης BBI διατίθενται στον ιστότοπό της: <https://www.bbi-europe.eu>

⁽⁷⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁸⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

17. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε καθεμιά μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

18. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των λογαριασμών.

19. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

20. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η κοινή επιχείρηση αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

21. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και των ανωτέρω γνώμων, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽⁹⁾.

22. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016**

23. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη (1,2 εκατομμύρια ευρώ), ο τελικός προϋπολογισμός για το 2016 που διατέθηκε για την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 194,3 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 67,2 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 97,1 % και 95,8 % αντίστοιχα. Οι πιστώσεις πληρωμών χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για την προχρηματοδότηση συμφωνιών επιχορήγησης που απέρρεαν από τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2014 και του 2015.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

24. Από τα 975 εκατομμύρια ευρώ των κεφαλαίων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση ΒΒΙ, έως το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση προέβη σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 414,3 εκατομμυρίων ευρώ (42,5 %) και σε πληρωμές ύψους 79,5 εκατομμυρίων ευρώ (8 % των χορηγηθέντων πόρων) για την υλοποίηση του πρώτου κύματος των έργων της.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

25. Από τα 975 εκατομμύρια ευρώ των εισφορών που προβλέπεται να καταβάλουν τα κλαδικά μέλη για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, έως το τέλος του 2016 τα μέλη αυτά είχαν κοινοποιήσει εισφορές σε είδος αξίας 15,4 εκατομμυρίων ευρώ για επιχειρησιακές δραστηριότητες, ενώ το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε χρήμα των μελών για την κάλυψη διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ. Από το χαμηλό επίπεδο των εισφορών σε είδος καθίσταται σαφές ότι, το 2016, τα περισσότερα έργα της κοινής επιχείρησης BBI βρίσκονταν ακόμη σε προπαρασκευαστικό στάδιο.

26. Από τις ύψους 1 755 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές των κλαδικών μελών που θα καταβάλλονταν για συμπληρωματικές δραστηριότητες, τα 294,8 εκατομμύρια ευρώ είχαν ήδη κοινοποιηθεί και πιστοποιηθεί⁽¹⁰⁾ στο τέλος του 2016.

27. Κατά συνέπεια, έως το τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών από τα κλαδικά μέλη ανερχόταν σε 313,2 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 65 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ. Η σημαντική διαφορά μεταξύ των εισφορών της ΕΕ και των κλαδικών μελών οφείλεται στο γεγονός ότι τα μέλη αυτά είχαν ήδη δηλώσει σημαντικές εισφορές σε είδος σε συμπληρωματικές δραστηριότητες.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

28. Το 2016 οι περισσότερες πληρωμές της κοινής επιχείρησης BBI ήταν πληρωμές προχρηματοδότησης για έργα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», οι οποίες κατεβλήθησαν με την υπογραφή των πρώτων συμφωνιών επιχορήγησης. Κατασταλτικοί έλεγχοι από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές επί των δηλώσεων δαπανών για τα έργα προβλέπεται να διενεργηθούν το 2017.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

⁽¹⁰⁾ Επίσης, για το 2016 είχε κοινοποιηθεί, χωρίς να έχει πιστοποιηθεί, επιπλέον ποσό εκτιμώμενο σε 523,8 εκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά. α.)
	<i>Σύγκρουση συμφερόντων</i>	
2015	Τον Ιούλιο του 2015 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις κοινές επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η κοινή επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Ολοκληρώθηκε

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η κοινή επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Clean Sky για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/03)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-10	16
Σύσταση της κοινής επιχείρησης Clean Sky	1-2	16
Διοίκηση	3-5	16
Στόχοι	6	16
Πόροι	7-10	16
ΓΝΩΜΗ	11-23	17
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	12	17
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	13	17
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	14	17
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	15-17	17
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	18-22	18
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	24-31	18
Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016	24	18
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	25-27	19
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»	28-31	19
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	32-34	19
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	32	19
Διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»	33	19
Παρακολούθηση και εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων	34	20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		21

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της κοινής επιχείρησης *Clean Sky*

1. Η κοινή επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (κοινή επιχείρηση *Clean Sky*), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα (7ο ΠΠ) για χρονικό διάστημα δέκα ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 16 Νοεμβρίου 2009 ⁽¹⁾. Στις 6 Μαΐου 2014 το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽²⁾.

2. Η κοινή επιχείρηση *Clean Sky* είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της αεροναυτικής. Σύμφωνα με τον νέο κανονισμό, ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, οι επικεφαλής των προγραμμάτων επίδειξης ολοκληρωμένης τεχνολογίας (ΠΕΟΤ), των πλατφορμών επίδειξης καινοτόμων αεροσκαφών (ΠΕΚΑ) και των εγκάρσιων δραστηριοτήτων, και οι «κύριοι συνεργάτες» της κοινής επιχείρησης που επιλέγονται μέσω ανοικτών και ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ⁽³⁾. Οι εταίροι της πρώτης φάσης της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* θα διατηρήσουν την ιδιότητα του μέλους μέχρι την ολοκλήρωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που δρομολογήθηκαν δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 71/2008.

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την ομάδα εκπροσώπων των κρατών και την επιστημονική και τεχνολογική συμβουλευτική επιτροπή.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής εκ μέρους της Ένωσης, έναν εκπρόσωπο κάθε επικεφαλής της βιομηχανίας, έναν εκπρόσωπο των κύριων συνεργατών ανά ΠΕΟΤ, έναν εκπρόσωπο των εταιρών ανά ΠΕΟΤ και έναν εκπρόσωπο των κύριων συνεργατών ανά ΠΕΚΑ. Το διοικητικό συμβούλιο είναι το βασικό όργανο λήψης των αποφάσεων και είναι υπεύθυνο για τις πράξεις της κοινής επιχείρησης και για την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών είναι ένα δίκτυο εθνικών εκπροσώπων των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών που παρέχει συμβουλές και γνωμοδοτεί επί των στρατηγικών κατευθύνσεων και της λειτουργίας της κοινής επιχείρησης. Η επιστημονική και τεχνολογική συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από επιστήμονες και μηχανικούς και παρέχει συμβουλές επί τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών θεμάτων.

Στόχοι

6. Κύριοι στόχοι της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* είναι η σημαντική βελτίωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των αεροναυτικών τεχνολογιών και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα των αερομεταφορών.

Πόροι

7. Η ανώτατη συνεισφορά της ΕΕ στην πρώτη φάση των ερευνητικών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* και στις διοικητικές δαπάνες ανέρχεται σε 800 εκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο χρηματοδοτείται από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ) ⁽⁴⁾. Εξ αυτού του ποσού, ποσό ανώτατου ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ διατίθεται στους επικεφαλής των ΠΕΟΤ και ποσό ανώτατου ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ στους εταίρους. Οι επικεφαλής και οι εταίροι των ΠΕΟΤ συνεισφέρουν πόρους αξίας τουλάχιστον ίσης με τη συνεισφορά της ΕΕ. Το υπόλοιπο ποσό, ύψους τουλάχιστον 200 εκατομμυρίων ευρώ, πρέπει να διατίθεται στους κύριους συνεργάτες που επιλέγονται βάσει ανταγωνιστικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με την κοινή επιχείρηση *Clean Sky 2* (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 77).

⁽³⁾ Έπειτα από την πρώτη πρόσκληση για κύριους συνεργάτες, το 2015 εντάχθηκαν στο πρόγραμμα 76 νέοι συνεργάτες, καθιστώντας τη δεύτερη φάση του προγράμματος *Clean Sky* πρόγραμμα μεγαλύτερης εμβέλειας από την πρώτη φάση (66 εταίροι). Το 2015 η κοινή επιχείρηση δρομολόγησε δεύτερη πρόταση για κύριους συνεργάτες.

⁽⁴⁾ Άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 71/2008.

⁽⁵⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 1, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης *Clean Sky* [παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 71/2008].

8. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στη δεύτερη φάση των δραστηριοτήτων ανέρχεται σε 1 755 εκατομμύρια ευρώ που θα προέλθουν από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»⁽⁶⁾. Οι επικεφαλής και οι κύριοι συνεργάτες της κοινής επιχείρησης εισφέρουν πόρους συνολικού ύψους τουλάχιστον 2 193,7 εκατομμυρίων ευρώ⁽⁷⁾, εκ των οποίων τουλάχιστον 1 228,5 εκατομμύρια ευρώ είναι εισφορές σε είδος για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης, και τουλάχιστον 965,2 εκατομμύρια ευρώ είναι εισφορές σε είδος για την εκτέλεση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων⁽⁸⁾.

9. Οι διοικητικές δαπάνες για τη δεύτερη φάση της κοινής επιχείρησης Clean Sky (κοινή επιχείρηση Clean Sky 2) δεν υπερβαίνουν τα 78 εκατομμύρια ευρώ και καλύπτονται από εισφορές των μελών σε χρήμα, οι οποίες κατανομούνται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των μελών από τον ιδιωτικό τομέα⁽⁹⁾.

10. Το 2016 ο προϋπολογισμός της κοινής επιχείρησης Clean Sky 2 ανήλθε σε 287,8 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 246 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 41 υπαλλήλους (έναντι 36 το 2015)⁽¹⁰⁾.

ΓΝΩΜΗ

11. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁽¹¹⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁽¹²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016· καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

12. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

13. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

15. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

⁽⁶⁾ Άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014.

⁽⁷⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014.

⁽⁸⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014, οι συμπληρωματικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασιών της κοινής επιχείρησης Clean Sky, οι οποίες ωστόσο συμβάλλουν στους στόχους της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας Clean Sky. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, το κόστος των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιείται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν υπόκειται σε έλεγχο από την κοινή επιχείρηση Clean Sky, το ΕΕΣ ή άλλον φορέα της ΕΕ.

⁽⁹⁾ Άρθρο 15, παράγραφος 2, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης Clean Sky [παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014].

⁽¹⁰⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κοινή επιχείρηση και τις δραστηριότητές της διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.cleansky.eu>

⁽¹¹⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽¹²⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

16. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

17. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

18. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

19. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

20. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

21. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η κοινή επιχείρηση αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

22. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽¹³⁾.

23. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016

24. Ο οριστικός προϋπολογισμός για το 2016 που διατέθηκε για την υλοποίηση του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 310,5 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 287,8 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 97,5 % και 87,9 % αντίστοιχα. Το χαμηλότερο ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών οφειλόταν κυρίως σε καθυστερήσεις στην έναρξη υλοποίησης έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και, ειδικότερα, στην υπογραφή με καθυστέρηση μιας σημαντικής συμφωνίας επιχορήγησης με μέλος της κοινής επιχείρησης.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

25. Από τους ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του 7ου ΠΠ που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση Clean Sky, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε επιχειρησιακές αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 784,5 εκατομμυρίων ευρώ και σε επιχειρησιακές πληρωμές ύψους 754,7 εκατομμυρίων ευρώ. Η εισφορά σε χρήμα της ΕΕ για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών ανήλθε σε 13,9 εκατομμύρια ευρώ. Δεδομένου ότι η κοινή επιχείρηση δεν δικαιούται πλέον να προκηρύσσει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, οι εναπομένουσες αναλήψεις υποχρεώσεων θα χρησιμοποιηθούν για την πληρωμή των τελικών δηλώσεων δαπανών των μελών, σύμφωνα με τη συνολική κατάσταση υλοποίησης κάθε ΠΕΟΤ⁽¹⁴⁾.

26. Από τις ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές σε είδος και σε χρήμα που προβλέπεται να καταβάλουν τα άλλα μέλη στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης, μέχρι το τέλος του 2016 το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε είδος αξίας 554,7 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ τα μέλη είχαν κοινοποιήσει περαιτέρω ποσό ύψους 33,5 εκατομμυρίων ευρώ. Οι εισφορές σε χρήμα των μελών για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης ανήλθαν σε 14,5 εκατομμύρια ευρώ.

27. Κατά συνέπεια, στο τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών των μελών στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ ανερχόταν σε 602,7 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 775,2 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

28. Από τους ύψους 1 755 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση Clean Sky, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 694 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 282 εκατομμυρίων ευρώ (16 % των χορηγηθέντων πόρων). Το χαμηλότερο επίπεδο των πληρωμών οφειλόταν εν μέρει σε καθυστερήσεις στη διαπραγμάτευση των συμφωνιών επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

29. Από τις ύψους 1 229 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές που προβλέπεται να καταβάλουν τα μέλη του κλάδου στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης, μέχρι το τέλος του 2016 το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε είδος αξίας 39,2 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ τα μέλη είχαν κοινοποιήσει περαιτέρω ποσό ύψους 104,0 εκατομμυρίων ευρώ. Οι εισφορές σε χρήμα των μελών του κλάδου για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης ανήλθαν σε 6,4 εκατομμύρια ευρώ.

30. Από τις ύψους 965,2 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές των μελών που θα καταβάλλονταν για τις συμπληρωματικές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης, έως το τέλος του 2016 είχαν ήδη κοινοποιηθεί και πιστοποιηθεί από τα μέλη 199,2 εκατομμύρια ευρώ, ενώ είχε κοινοποιηθεί περαιτέρω ποσό ύψους 152,6 εκατομμυρίων ευρώ.

31. Κατά συνέπεια, έως το τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών των μελών του κλάδου ανερχόταν σε 348,8 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 310,2 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

32. Η κοινή επιχείρηση Clean Sky έθεσε σε εφαρμογή διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με τις επιχειρησιακές και οικονομικές πτυχές και διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δηλώσεων δαπανών. Οι εν λόγω έλεγχοι αποτελούν βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε χρήμα και σε είδος των άλλων μελών προς την κοινή επιχείρηση. Τα ποσοστά εναπομένουστος σφάλματος, όπως προέκυψαν από τους κατασταλτικούς ελέγχους που ανέφερε η κοινή επιχείρηση στο τέλος του 2016, ήταν 1,51 % για τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 0,95 % για τα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»⁽¹⁵⁾.

Διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

33. Στο τέλος του 2016, τρίτο έτος εφαρμογής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η κοινή επιχείρηση είχε μόνον εν μέρει επιτύχει την ολοκλήρωση των συστημάτων ελέγχου της με τα κοινά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

⁽¹⁴⁾ Βλέπε έκθεση για το 2015 της κοινής επιχείρησης Clean Sky σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση, σ. 22.

⁽¹⁵⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης Clean Sky για το 2016, σ. 123-124.

Παρακολούθηση και εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων

34. Στο τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση δεν είχε ακόμη προβεί στην εκκαθάριση καμίας από τις πληρωμές προχρηματοδότησης (176 εκατομμύρια ευρώ) που είχε πραγματοποιήσει προς τα μέλη του κλάδου για έργα που υλοποιούνταν βάσει συμφωνιών επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Η τακτική εκκαθάριση των πληρωμών προχρηματοδότησης βάσει καταστάσεων δαπανών των μελών θα περιορίζει την έκθεση της κοινής επιχείρησης σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά. α.)
	<i>Συγκρούσεις συμφερόντων</i>	
2015	Τον Ιούλιο του 2015 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Κοινές Επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η κοινή επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Ολοκληρώθηκε

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

28. Το χαμηλότερο επίπεδο εκτέλεσης του προγράμματος αποτελεί συνέπεια του συγκεκριμένου προγράμματος επίδειξης, καθώς για την υλοποίηση ορισμένων πολύπλοκων δράσεων και επιχορηγήσεων του απαιτήθηκε περισσότερος χρόνος.

33. Η κοινή επιχείρηση CS2 είχε αποφασίσει να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τη δική της ειδική εφαρμογή διαχείρισης επιχορηγήσεων (εργαλείο διαχείρισης επιχορηγήσεων, GMT) η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος-πλαίσιου, καθώς ορισμένα από τα απαιτούμενα ειδικά χαρακτηριστικά για τις επιχορηγήσεις της CS2 δεν ήταν διαθέσιμα στα κοινά εργαλεία διαχείρισης επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», όπως π.χ. η υποβολή στοιχείων για τις εισφορές σε είδος.

Η κοινή επιχείρηση CS2 άρχισε να συνεργάζεται με τις σχετικές υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πραγματοποίηση των απαραίτητων εξελίξεων με σκοπό την ενσωμάτωση των συμφωνιών επιχορήγησης με τα μέλη (GAM) στα εργαλεία διαχείρισης επιχορηγήσεων και υποβολής στοιχείων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» έως το τέλος του 2017. Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από το ένα σύστημα στο άλλο, το τρέχον εργαλείο που έχει αναπτυχθεί από την Κοινή επιχείρηση θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται έως την πλήρη ολοκλήρωση της μετάβασης στο νέο σύστημα. Επομένως, πρόθεση είναι να πραγματοποιηθεί ο κύκλος υποβολής στοιχείων του 2017 στο GMT και η διαχείριση των συμφωνιών επιχορήγησης με τα μέλη να γίνεται εξολοκλήρου με τη χρήση των εργαλείων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» από την περίοδο υποβολής στοιχείων 2018 και εξής.

34. Σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (άρθρο 21 της πρότυπης συμφωνίας επιχορήγησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»), η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται μόνο κατά την τελευταία περίοδο υποβολής στοιχείων του σχεδίου ή νωρίτερα, εάν το συνολικό ποσό προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών υπερβαίνει το 90 % του μέγιστου ύψους επιχορήγησης. Έως το 2016, η κοινή επιχείρηση CS2 εφάρμοξε αυτόν τον γενικό κανόνα για τις υπογεγραμμένες συμφωνίες επιχορήγησης με τα μέλη στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Για να μετριαστεί το χρηματοδοτικό άνοιγμα, η κοινή επιχείρηση CS2 ανέλαβε την πρωτοβουλία το 2017 να εκκαθαρίσει τις πληρωμές προχρηματοδότησης που είχε πραγματοποιήσει για την περίοδο 2014-2016 για τις τρέχουσες συμφωνίες επιχορήγησης με τα μέλη. Η προσέγγιση αυτή συμφωνήθηκε με τους δικαιούχους των συμφωνιών επιχορήγησης με τα μέλη και εφαρμόζεται πλέον για την πληρωμή των αιτήσεων επιστροφής δαπανών του 2016.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Ηλεκτρονικά Συστατικά Στοιχεία και Συστήματα για την Ευρωπαϊκή Πρωτοπορία για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/04)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-9	24
Σύσταση της κοινής επιχείρησης ECSEL	1-2	24
Διοίκηση	3-5	24
Στόχοι	6	24
Πόροι	7-9	24
ΓΝΩΜΗ	10-27	25
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	11	25
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	12	25
Γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	13-18	25
Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	14-18	25
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	19-21	26
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	22-26	26
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	28-32	27
Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016	28	27
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	29	27
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»	30-32	27
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	33-34	27
Παρακολούθηση της προχρηματοδότησης για τα έργα του 7ου ΠΠ	33	27
Συγκρούσεις συμφερόντων	34	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		29

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της κοινής επιχείρησης ECSEL

1. Η κοινή επιχείρηση Ηλεκτρονικά Συστατικά Στοιχεία και Συστήματα για την Ευρωπαϊκή Πρωτοπορία (εφεξής «η κοινή επιχείρηση ECSEL»), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014⁽¹⁾ και για το διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Η κοινή επιχείρηση ECSEL αντικατέστησε και διαδέχθηκε τις κοινές επιχειρήσεις ENIAC και ARTEMIS, οι οποίες έκλεισαν στις 26 Ιουνίου 2014. Η κοινή επιχείρηση ECSEL άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 27 Ιουνίου 2014.

2. Η κοινή επιχείρηση ECSEL είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με σκοπό την έρευνα στη ναυοηλεκτρονική και τα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών. Τα ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα κράτη που μετέχουν στην κοινή επιχείρηση ECSEL⁽²⁾ και τα μέλη του κλάδου εκπροσωπούμενα από τις ενώσεις AENEAS, ARTEMIS-IA και EPOSS, οι οποίες, με τη σειρά τους, εκπροσωπούν εταιρείες και άλλους ερευνητικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ενσωματωμένων και κυβερνοφυσικών συστημάτων, της ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων και της μικρο-/ναυοηλεκτρονικής.

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης ECSEL περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, το συμβούλιο δημόσιων αρχών και το συμβούλιο ιδιωτικών μελών.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους των μελών της κοινής επιχείρησης. Έχει τη συνολική ευθύνη για τη στρατηγική κατεύθυνση και τη λειτουργία της κοινής επιχείρησης ECSEL και επιβλέπει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Το συμβούλιο δημόσιων αρχών απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής και έναν εκπρόσωπο από κάθε μετέχον κράτος. Αποφασίζει σχετικά με την κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης στις επιλεγόμενες προτάσεις. Το συμβούλιο ιδιωτικών μελών απαρτίζεται από εκπροσώπους των ιδιωτικών μελών της κοινής επιχείρησης ECSEL και καταρτίζει το σχέδιο του πολυετούς στρατηγικού θεματολογίου για την έρευνα και την καινοτομία.

Στόχοι

6. Κύριος στόχος της κοινής επιχείρησης ECSEL είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας ισχυρής και παγκοσμίως ανταγωνιστικής βιομηχανίας ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων στην ΕΕ. Στόχος της είναι επίσης να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων για βασικές αγορές και για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και να διατηρήσει και να αυξήσει τη δυνατότητα κατασκευής ημιαγωγών και έξυπνων συστημάτων στην Ευρώπη. Η κοινή επιχείρηση επιδιώκει να ευθυγραμμίσει τις διάφορες στρατηγικές μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις και να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας στήριξης αποτρέποντας την άσκοπη αλληλοεπικάλυψη και τον κατακερματισμό των προσπαθειών, καθώς και διευκολύνοντας τη συμμετοχή φορέων που ασχολούνται με τη συναφή έρευνα και την καινοτομία.

Πόροι

7. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ECSEL ανέρχεται σε 1 185 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»⁽³⁾. Τα κράτη που μετέχουν στην ECSEL εισφέρουν τουλάχιστον αντίστοιχο ποσό⁽⁴⁾. Οι εισφορές των μελών του κλάδου πρέπει να ανέλθουν σε τουλάχιστον 1 657,5 εκατομμύρια ευρώ⁽⁵⁾.

8. Οι διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης ECSEL πρέπει να καλύπτονται εξολοκλήρου από εισφορές σε χρήμα των μελών, με όριο τα 15,3 εκατομμύρια ευρώ για την ΕΕ και τα 19,7 εκατομμύρια ευρώ για τα μέλη του κλάδου⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 561/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης ECSEL (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 152).

⁽²⁾ Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽³⁾ Άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

⁽⁴⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

⁽⁵⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρο 16, παράγραφος 2, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης ECSEL [παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014]. Επιπλέον, οι ακόλουθες εισφορές για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης ECSEL αναμένεται να καταβληθούν κατά την περίοδο 2014-2017 για την ολοκλήρωση των δράσεων που έχουν δρομολογηθεί δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 72/2008 για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης ENIAC (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 21) και (ΕΚ) αριθ. 74/2008 σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης ARTEMIS (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 52): α) 2 050 000 ευρώ από την ΕΕ, β) 1 430 000 ευρώ από την ένωση AENEAS και γ) 975 000 ευρώ από την ένωση ARTEMIS-IA.

9. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης ECSEL ανήλθε σε 244 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 161,5 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 29 υπαλλήλους (έναντι 28 το 2015) ⁽⁷⁾.

ΓΝΩΜΗ

10. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽⁸⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁹⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

11. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

12. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

13. Κατά τη γνώμη μας, με την εξαίρεση των πιθανών επιπτώσεων του ζητήματος που περιγράφεται στα σημεία 14 έως 18, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Η κοινή επιχείρηση ECSEL έχει αναλάβει τα έργα των Κοινών Επιχειρήσεων ARTEMIS και ENIAC στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την κοινή επιχείρηση ECSEL όσον αφορά τα έργα αυτά το 2016, βάσει πιστοποιητικών αποδοχής δαπανών εκδοθέντων από τις εθνικές αρχές χρηματοδότησης (EAX) των κρατών που μετέχουν στην κοινή επιχείρηση, ανήλθαν σε 118 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 54 % του συνόλου των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποιήσε η κοινή επιχείρηση το 2016.

15. Οι διοικητικές συμφωνίες τις οποίες είχαν συνάψει οι Κοινές Επιχειρήσεις ARTEMIS και ENIAC με τις EAX εξακολουθούν να ισχύουν, δεδομένου ότι οι εν λόγω Κοινές Επιχειρήσεις συγχωνεύθηκαν δημιουργώντας την κοινή επιχείρηση ECSEL. Στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών, οι EAX διενεργούν κατασταλτικούς ελέγχους των πληρωμών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των έργων του 7ου ΠΠ για λογαριασμό της κοινής επιχείρησης. Όσον αφορά τον έλεγχο των δηλώσεων δαπανών για τα έργα, η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των Κοινών Επιχειρήσεων ARTEMIS και ENIAC στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις EAX ⁽¹⁰⁾.

16. Η κοινή επιχείρηση ECSEL έχει ήδη προβεί σε ενέργειες για την αξιολόγηση της διενέργειας των κατασταλτικών ελέγχων από τις EAX και έχει λάβει από αυτές γραπτές δηλώσεις στις οποίες βεβαιώνεται ότι η εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών παρέχει εύλογη διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων. Ωστόσο, οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι EAX δεν επιτρέπουν στην κοινή επιχείρηση ECSEL να υπολογίσει ένα ενιαίο, αξιόπιστο και σταθμισμένο ποσοστό σφάλματος ή εναπομένον ποσοστό σφάλματος.

⁽⁷⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.ecsel.eu/>

⁽⁸⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁹⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽¹⁰⁾ Σύμφωνα με τη στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των Κοινών Επιχειρήσεων ARTEMIS και ENIAC, η Κοινή Επιχείρηση ECSEL οφείλει να αξιολογεί τουλάχιστον άπαξ ετησίως αν τα πληροφοριακά στοιχεία που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη της παρέχουν επαρκή διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των εκτελούμενων πράξεων.

17. Ως εκ τούτου, το Συνέδριο δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει κατά πόσον οι κατασταλτικοί έλεγχοι λειτουργούν αποτελεσματικά, ούτε κατά πόσον αυτή η βασική δικλίδα ελέγχου παρέχει επαρκή διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί που αφορούν τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (¹¹).

18. Το ζήτημα των διαφορών στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι ΕΑΧ δεν αφορά πλέον την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020», δεδομένου ότι οι σχετικοί κατασταλτικοί έλεγχοι θα διενεργούνται από την κοινή επιχείρηση ECSEL και από την Επιτροπή (¹²).

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

19. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

20. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

21. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

22. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

23. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

24. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

25. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού) κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους.

(¹¹) Βλέπε επίσης κεφάλαιο 9 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2016 της κοινής επιχείρησης ECSEL.

(¹²) Άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

26. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽¹³⁾.

27. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016

28. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη (1,6 εκατομμύρια ευρώ), ο οριστικός προϋπολογισμός για το 2016 περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 169,3 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 245,6 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 99 % και 91 % αντίστοιχα.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

29. Κατά το κλείσιμό τους τον Ιούνιο του 2014, οι Κοινές Επιχειρήσεις ARTEMIS και ENIAC είχαν αναλάβει υποχρεώσεις ύψους 623 εκατομμυρίων ευρώ (ARTEMIS 181 εκατομμύρια ευρώ και ENIAC 442 εκατομμύρια ευρώ) για επιχειρησιακές δραστηριότητες που θα χρηματοδοτούνταν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Μέχρι το τέλος του 2016, οι σχετικές πληρωμές που είχαν καταχωριστεί στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης ECSEL ανέρχονταν σε 411 εκατομμύρια ευρώ (ARTEMIS 132 εκατομμύρια ευρώ και ENIAC 279 εκατομμύρια ευρώ).

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

30. Από τους ύψους 1 185 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση ECSEL, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 415 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 156 εκατομμυρίων ευρώ (13 % των χορηγηθέντων πόρων) για την υλοποίηση της πρώτης σειράς των έργων της.

31. Τα 28 κράτη που μετέχουν στην κοινή επιχείρηση υποχρεούνται να καταβάλλουν οικονομικές εισφορές για τις επιχειρησιακές δαπάνες της ύψους τουλάχιστον 1 170 εκατομμυρίων ευρώ. Στο τέλος του 2016, τα μετέχοντα κράτη που έλαβαν μέρος στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2014, του 2015 και του 2016 (19, 21 και 24 κράτη αντίστοιχα) προέβησαν σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 371 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 56,8 εκατομμυρίων ευρώ (4,9 % των συνολικών απαιτούμενων εισφορών). Παρά το πρώιμο στάδιο στο οποίο βρίσκεται η υλοποίηση των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», το προφανώς χαμηλό επίπεδο των εισφορών των μετεχόντων κρατών συνδέεται με το γεγονός ότι ορισμένα από αυτά αναγνωρίζουν και δηλώνουν τις δαπάνες μόλις ολοκληρωθεί το έργο που υποστηρίζουν.

32. Από τις ύψους 1 657,5 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές που αναμένεται να καταβάλουν τα μέλη του κλάδου για τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης, στο τέλος του 2016, βάσει εκτιμήσεων της κοινής επιχείρησης, τα μέλη είχαν πραγματοποιήσει εισφορές σε είδος αξίας 202 εκατομμυρίων ευρώ, έναντι της ύψους 264 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Παρακολούθηση της προχρηματοδότησης για τα έργα του 7ου ΠΠ

33. Το 2012 η κοινή επιχείρηση ενημερώθηκε για την κίνηση διαδικασιών αφερεγγυότητας εις βάρος δύο δικαιούχων, ωστόσο, μέχρι το 2016, δεν επιχείρησε να ανακτήσει τα ποσά των προχρηματοδοτήσεων που είχε καταβάλει σε αυτούς. Μέχρι τότε, οι διαδικασίες είχαν κλείσει και η κοινή επιχείρηση αναγκάστηκε να παραιτηθεί από τις απαιτήσεις της για την εκκρεμή προχρηματοδότηση ύψους 230 000 ευρώ.

Συγκρούσεις συμφερόντων

34. Η κοινή επιχείρηση ECSEL ενέκρινε κανόνες για την πρόληψη και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων, με σκοπό τον περιορισμό των κινδύνων που συνδέονται με τη δομή διακυβέρνησής της. Ωστόσο, το 2016 δεν εφάρμοσε τους κανόνες αυτούς με συνέπεια. Για τη διαχείριση του εσωτερικού μητρώου με τις δηλώσεις περί συγκρούσεων συμφερόντων δεν ακολουθήθηκαν οι εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες, ενώ το ίδιο το μητρώο δεν ενημερωνόταν τακτικά.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 3ης Οκτωβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά. α.)
	<i>Στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης</i>	
2015	<p>Σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες της κοινής επιχείρησης ECSEL, ο προϋπολογισμός της εκτελείται σύμφωνα με τα αποτελεσματικά και αποδοτικά πρότυπα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία περιλαμβάνουν πρόληψη, εντοπισμό, διόρθωση και παρακολούθηση των περιπτώσεων απάτης και των παρατυπιών ⁽¹⁾.</p> <p>Σε συνέχεια της έγκρισης από την Επιτροπή, τον Ιούνιο του 2011, της στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης, τον Ιούλιο του 2012 εγκρίθηκε η πρώτη κοινή στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα της έρευνας, η οποία επικαιροποιήθηκε τον Μάρτιο του 2015 προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές που εισήχθησαν με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ⁽²⁾. Η εν λόγω στρατηγική περιλαμβάνει σχέδιο δράσης προς εφαρμογή από τις Κοινές Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας.</p> <p>Η κοινή επιχείρηση ECSEL διαθέτει ήδη διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου ώστε να παρέχει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών (εκ των προτέρων επαληθεύσεις πληρωμών, πολιτική σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και κατασταλτικοί έλεγχοι σε επίπεδο τελικών δικαιούχων επιχειρήσεων). Σχέδιο για την καταπολέμηση της απάτης από την κοινή επιχείρηση ECSEL εγκρίθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2016 και επί του παρόντος βρίσκεται υπό υλοποίηση.</p>	Εν εξελίξει
	<i>Συγκρούσεις συμφερόντων</i>	
2015	Τον Ιούλιο του 2015 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Κοινές Επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η κοινή επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Ολοκληρώθηκε

⁽¹⁾ Άρθρο 12 των δημοσιονομικών κανόνων της κοινής επιχείρησης ECSEL.

⁽²⁾ Παραδείγματος χάριν, η δημιουργία του κοινού κέντρου υποστήριξης, με κεντρική υπηρεσία ελέγχου και εναρμονισμένες επιχειρησιακές διαδικασίες για τους ερευνητικούς φορείς της ΕΕ.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

16. Η ΚΕ ECSEL υπογραμμίζει ότι το πρόβλημα αυτό σχετίζεται με το νομικό πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (ΠΠ7) και ότι, κατά συνέπεια, δεν οφείλεται στις επιδόσεις της Κοινής Επιχείρησης. Όπως ακριβώς κατά τη διαδικασία για το 2015, τον Ιανουάριο του 2017, η κοινή επιχείρηση διενήργησε εκτενή αξιολόγηση των εθνικών συστημάτων διασφάλισης για το 2016, βάσει 1656 πιστοποιητικών ολοκλήρωσης του έργου και 610 πιστοποιητικών ελέγχου που υπέβαλαν οι εθνικές αρχές χρηματοδότησης για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το ΠΠ7. Επίσης, η ΚΕ ECSEL κάλεσε τις εθνικές αρχές να της παρέχουν από τον Ιανουάριο του 2017 ετήσια δήλωση αξιοπιστίας. Η ΚΕ ECSEL έλαβε 21 δηλώσεις οι οποίες αντιστοιχούν στο 97,97 % της χρηματοδότησης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η έκθεση ελέγχου και οι δηλώσεις εξασφαλίζουν επαρκή προστασία των οικονομικών συμφερόντων των μελών της.

33. Η πτώχευση των δύο δικαιούχων είναι συνέχεια της πολιτικής της ΚΕ ENIAC και σημειώθηκε πριν από τη συγχώνευσή της και την ίδρυση της ΚΕ ECSEL. Τον Σεπτέμβριο του 2015, η κοινή επιχείρηση ECSEL θέσπισε διαδικασία για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων αφερεγγυότητας ή πτώχευσης των δικαιούχων των συμφωνιών επιχορηγήσεων της ENIAC ή της ARTEMIS. Στη διαδικασία αυτή, η οποία κοινοποιήθηκε στις εθνικές αρχές χρηματοδότησης, περιγράφονται λεπτομερώς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και το χρονοδιάγραμμα που πρέπει να τηρείται όταν αναφέρονται τέτοιες περιπτώσεις αφερεγγυότητας ή πτώχευσης. Κατά τη διάρκεια των εννέα ετών λειτουργίας τόσο της ΚΕ Artemis όσο και της ΚΕ ENIAC, από τους 3 000 περίπου δικαιούχους, αναφέρθηκαν μόνο 16 περιπτώσεις πτώχευσης. Σε έξι από αυτές δεν καταβλήθηκε καμία πληρωμή, σε πέντε περιπτώσεις εκδόθηκαν πιστοποιητικά ολοκλήρωσης του έργου, ενώ στις υπόλοιπες πέντε περιπτώσεις προσκομίστηκαν αποδεικτικά στοιχεία από τεχνικές εκθέσεις τα οποία καταδεικνύουν ότι οι δραστηριότητες που ανέπτυξαν οι δικαιούχοι των έργων ήταν επαρκείς.

34. Στα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου εγγράφονται όλες οι δηλώσεις συγκρούσεων συμφερόντων των αντιπροσώπων. Πρόκειται για βασικά έγγραφα τα οποία συμπληρώνουν το μητρώο. Στο μέλλον, όταν ο αντιπρόσωπος δηλώνει σύγκρουση συμφερόντων, στα πρακτικά θα αναφέρεται επίσης ότι ο εν λόγω αντιπρόσωπος δεν υπέβαλε σχόλια και απείχε από την ψηφοφορία για το θέμα που αποτελεί αντικείμενο σύγκρουσης.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/05)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-6	32
Σύσταση της κοινής επιχείρησης F4E	1-2	32
Διοίκηση	3-4	32
Στόχοι	5	32
Πόροι	6	32
ΓΝΩΜΗ	7-29	32
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	8	33
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	9	33
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	10-20	33
Επίσημανση ειδικού θέματος	11-20	33
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	21-23	34
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	24-28	34
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	30	35
Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016	30	35
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	31-35	35
Παρακολούθηση των επιχειρησιακών συμβάσεων προμηθειών και των επιχορηγήσεων	31-34	35
Στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης	35	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		37

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Σύσταση της κοινής επιχείρησης F4E**

1. Η Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER ⁽¹⁾ και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (εφεξής «κοινή επιχείρηση F4E») συστάθηκε τον Μάρτιο του 2007 ⁽²⁾ για μία 35ετία. Μολονότι οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης επρόκειτο να κατασκευαστούν στο Cadarache της Γαλλίας, η έδρα της κοινής επιχείρησης βρίσκεται στη Βαρκελώνη.
2. Τα ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης είναι η Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη της Ευρατόμ και η Ελβετία (η οποία έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας με την Ευρατόμ).

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης F4E περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον διευθυντή και άλλα όργανα. Το διοικητικό συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία της κοινής επιχείρησης F4E κατά την επιδίωξη των στόχων της. Ο διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.
4. Τα υπόλοιπα διοικητικά όργανα της κοινής επιχείρησης είναι το γραφείο, η τεχνική συμβουλευτική επιτροπή, η επιτροπή προμηθειών και συμβάσεων, η διοικητική και διαχειριστική επιτροπή, η επιτροπή ελέγχου και η ομάδα εσωτερικής επισκόπησης.

Στόχοι

5. Οι στόχοι της κοινής επιχείρησης F4E είναι οι εξής:
 - α) παροχή της εισφοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) στον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας από Σύντηξη ITER (ITER IO).
 - β) παροχή της συνεισφοράς της Ευρατόμ στις δραστηριότητες ευρύτερης θεώρησης με την Ιαπωνία για την ταχεία υλοποίηση της ενέργειας από σύντηξη.
 - γ) εκπόνηση και συντονισμός προγράμματος δραστηριοτήτων για την προπαρασκευή της κατασκευής αντιδραστήρα επίδειξης της σύντηξης, καθώς και σχετικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς εγκατάστασης ακτινοβόλησης υλικών σύντηξης.

Πόροι

6. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης F4E ανήλθε σε 720 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 586 εκατομμυρίων ευρώ το 2015) και ο προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων σε 459 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 467,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2015) ⁽³⁾. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 415 υπαλλήλους (έναντι 383 το 2015) ⁽⁴⁾.

ΓΝΩΜΗ

7. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽⁵⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁶⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016· καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽¹⁾ Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor).

⁽²⁾ Απόφαση 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2007, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινής Επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58), η οποία τροποποιήθηκε με την απόφαση 2013/791/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2013 (ΕΕ L 349 της 21.12.2013, σ. 100) και την απόφαση (Ευρατόμ) 2015/224 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2015 (ΕΕ L 37 της 13.2.2015, σ. 8).

⁽³⁾ Δεύτερη τροποποίηση του προϋπολογισμού, εγκριθείσα από το διοικητικό συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2016.

⁽⁴⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κοινή επιχείρηση F4E και τις δραστηριότητές της διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.fusionforenergy.europa.eu>

⁽⁵⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁶⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδικαία εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης στις 31 Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Επισημανση ειδικού θέματος

11. Το Συνέδριο, χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνει ανωτέρω, επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στα εξής. Με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της ΕΕ που εγκρίθηκαν στις 7 Ιουλίου 2010⁽⁷⁾ εγκρίθηκε ποσό ύψους 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τιμές 2008) ως εισφορά της κοινής επιχείρησης F4E στο στάδιο κατασκευής του έργου ITER, το οποίο προβλεπόταν αρχικά να ολοκληρωθεί το 2020. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονταν 663 εκατομμύρια ευρώ που είχε προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2010 για την κάλυψη τυχόν απρόβλεπτων δαπανών⁽⁸⁾.

12. Τον Νοέμβριο του 2016 το συμβούλιο του ITER⁽⁹⁾ ενέκρινε τη νέα βάση αναφοράς του έργου ITER (αντικείμενο, χρονοδιάγραμμα και κόστος). Το συνολικό χρονοδιάγραμμα του έργου⁽¹⁰⁾ εγκρίθηκε από όλα τα μέλη του ITER⁽¹¹⁾ και το συνολικό κόστος του έργου εγκρίθηκε ad referendum, το οποίο σημαίνει ότι κάθε μέλος έπρεπε να εξασφαλίσει την έγκριση των δαπανών του έργου μέσω της αντίστοιχης διαδικασίας του κρατικού προϋπολογισμού.

13. Στο νέο χρονοδιάγραμμα που εγκρίθηκε από το συμβούλιο του ITER περιγραφόταν μια προσέγγιση τεσσάρων σταδίων, ενώ οριζόταν τον Δεκέμβριο του 2025 η προθεσμία για την επίτευξη του πρώτου στρατηγικού ορόσημου του κατασκευαστικού σταδίου του έργου («Πρώτο πλάσμα») και τον Δεκέμβριο του 2035 ως η εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης του κατασκευαστικού σταδίου συνολικά, ήτοι με καθυστέρηση 15 ετών σε σύγκριση με την αρχική βάση αναφοράς. Στόχος της νέας αυτής σταδιακής προσέγγισης είναι να ευθυγραμμιστεί καλύτερα η υλοποίηση του έργου με τις προτεραιότητες και τους περιορισμούς όλων των μελών του ITER IO.

14. Κατόπιν της έγκρισης της νέας βάσης αναφοράς του έργου ITER, η κοινή επιχείρηση F4E όρισε νέο χρονοδιάγραμμα και επανυπολόγισε το σχετικό κόστος κατά την ολοκλήρωση (estimated cost at completion — EAC) της συνεισφοράς της στο στάδιο κατασκευής του έργου.

15. Τα αποτελέσματα, τα οποία παρουσιάστηκαν στο διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης τον Δεκέμβριο του 2016, προμήνυσαν την ανάγκη περαιτέρω χρηματοδότησης του σταδίου κατασκευής μετά το 2020 με ποσό ύψους 5,4 δισεκατομμυρίων ευρώ (82 % αύξηση σε σχέση με τον εγκριθέντα προϋπολογισμό ύψους 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ). Το ποσό των 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010 λογίζεται πλέον ως το ανώτατο όριο των δαπανών που μπορεί να πραγματοποιήσει η κοινή επιχείρηση έως το 2020.

16. Πρέπει να επισημανθεί ότι, πέραν του σταδίου κατασκευής, η κοινή επιχείρηση πρέπει να συνεισφέρει στην επιχειρησιακή φάση του ITER μετά το 2035⁽¹²⁾ καθώς και στην ακόλουθη φάση της απενεργοποίησης και του παροπλισμού του ITER. Οι εισφορές αυτές δεν έχουν ακόμη υπολογιστεί.

⁽⁷⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την κατάσταση του ITER της 7ης Ιουλίου 2010 (αριθ. εγγράφου 11902/10).

⁽⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 4ης Μαΐου 2010, με τίτλο «Κατάσταση του ITER και πιθανή μελλοντική πορεία» (COM(2010) 226 τελικό).

⁽⁹⁾ 19ο συμβούλιο του ITER στις 16 και 17 Νοεμβρίου 2016. Το συμβούλιο του ITER είναι το διοικητικό όργανο του ITER IO.

⁽¹⁰⁾ Το συμβούλιο του ITER εξέτασε ολόκληρο το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου μέσω του έργου «Πρώτο πλάσμα» (2025) και έως την επιχείρηση «Δευτέριο-τρίτιο» (2035), όπως προτάθηκε από τον ITER IO.

⁽¹¹⁾ Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, η Ιαπωνία, η Δημοκρατία της Ινδίας, η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, η Δημοκρατία της Κορέας, η Ρωσική Ομοσπονδία και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁽¹²⁾ Η επιχειρησιακή φάση του έργου ITER αναμένεται να διαρκέσει έως το 2037.

17. Παρ' ότι οι προβλέψεις της κοινής επιχείρησης F4E για το έργο «Πρώτο πλάσμα» συμβαδίζουν με το χρονοδιάγραμμα που έχει θέσει και ο ITER IO για το συγκεκριμένο έργο, το χρονικό πλαίσιο που έχει οριστεί θεωρείται το συντομότερο δυνατό διάστημα εντός του οποίου μπορεί να επιτευχθεί το έργο από τεχνικής απόψεως⁽¹³⁾.

18. Τον Ιούνιο του 2017 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για τη συνεισφορά της ΕΕ προς ένα αναθεωρημένο έργο ITER⁽¹⁴⁾, επιδιώκοντας τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εντολή από το Συμβούλιο της ΕΕ προς την Επιτροπή για να εγκρίνει τη νέα βάση αναφοράς⁽¹⁵⁾ για λογαριασμό της Ευρατόμ.

19. Μολονότι η νέα βάση αναφοράς δεν περιλαμβάνει περιθώριο για απρόβλεπτα, στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή πρότεινε ότι θα ήταν σκόπιμο να περιληφθεί περιθώριο 24 μηνών για απρόβλεπτα από άποψη χρονοδιαγράμματος και 10-20 % από άποψη προϋπολογισμού⁽¹⁶⁾. Επιπλέον, τα μέτρα που ελήφθησαν για την καταβολή των 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ εξάντλησαν το ανώτατο όριο του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα την αναβολή της προμήθειας και εγκατάστασης όλων των συστατικών μερών που δεν είναι καθοριστικής σημασίας για το «Πρώτο πλάσμα». Μολονότι έχουν γίνει θετικά βήματα για τη βελτίωση της διαχείρισης και τον έλεγχο του σταδίου κατασκευής του έργου του ITER, εξακολουθεί να είναι υπαρκτός ο κίνδυνος περαιτέρω αυξήσεων των δαπανών και καθυστερήσεων στην υλοποίηση σε σύγκριση με τη νέα βάση αναφοράς.

20. Στις 29 Μαρτίου 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την απόφασή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ. Έπεται διαπραγμάτευση της συμφωνίας που θα καθορίζει τις λεπτομέρειες αυτής της αποχώρησης. Η κατάσταση αυτή ενδεχομένως να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις μελλοντικές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης F4E και στο έργο ITER.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

21. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

22. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

23. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

24. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε εκάστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

⁽¹³⁾ Όπως ορίζεται στην πέμπτη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα αξιολόγησης (31 Οκτωβρίου 2016) και στην έκθεση του επικεφαλής διαχείρισης έργου τη κοινής επιχείρησης F4E προς το διοικητικό συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2016.

⁽¹⁴⁾ COM(2017) 319 final, της 14ης Ιουνίου 2017 (συνοδεία του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2017) 232 final, της 14ης Ιουνίου 2017).

⁽¹⁵⁾ Η συνεισφορά της Ευρατόμ προβλέπεται με την επιφύλαξη των προτάσεων της Επιτροπής, της έκβασης των διαπραγματεύσεων για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρατόμ και το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020.

⁽¹⁶⁾ COM(2017) 319 final, της 14ης Ιουνίου 2017 (συνοδεία του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2017) 232 final, της 14ης Ιουνίου 2017), κεφάλαιο V «ITER: η μελλοντική πορεία».

25. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακριβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των λογαριασμών.

26. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

27. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η κοινή επιχείρηση αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

28. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽¹⁷⁾.

29. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016

30. Ο διαθέσιμος προς εκτέλεση οριστικός προϋπολογισμός του 2016 περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 488 εκατομμυρίων ευρώ⁽¹⁸⁾ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 724 εκατομμυρίων ευρώ⁽¹⁹⁾. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 99,8 % και 98 % αντίστοιχα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Παρακολούθηση των επιχειρησιακών συμβάσεων προμηθειών και των επιχορηγήσεων

31. Η κοινή επιχείρηση F4E εφαρμόζει σύστημα διενέργειας ελέγχων στις εγκαταστάσεις των αναδόχων με στόχο τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις διασφάλισης της ποιότητας⁽²⁰⁾.

32. Τον Σεπτέμβριο του 2016 η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής ολοκλήρωσε έλεγχο της επί της εφαρμογής των διακανονισμών ανάθεσης των συμβάσεων. Σε συνέχεια των σχετικών συστάσεων η κοινή επιχείρηση F4E εφαρμόζει σχέδιο δράσης. Η IAS εξέτασε επίσης τη συνέχεια που δόθηκε στον έλεγχο της σχετικά με τη διαχείριση των συμβάσεων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κοινή επιχείρηση είχε εφαρμόσει προσηκόντως όλες τις σχετικές συστάσεις της.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Οι αλλαγές στον οριστικό και εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το 2016 αφορούν κυρίως 15 εκατομμύρια ευρώ στα έσοδα με ειδικό προορισμό από το αποθεματικό του ITER, 13,5 εκατομμύρια ευρώ για πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από προηγούμενα έτη και, τέλος, ανακτήσεις πληρωμών ύψους 0,5 εκατομμυρίων ευρώ που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως κατά την εκτέλεση επιχειρησιακών συμβάσεων.

⁽¹⁹⁾ Οι αλλαγές στον οριστικό, εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το 2016 αφορούν κυρίως πληρωμές ύψους 4 εκατομμυρίων ευρώ από το αποθεματικό του ITER.

⁽²⁰⁾ Οι έλεγχοι καλύπτουν πλείονες πτυχές της υλοποίησης, περιλαμβανομένων του σχεδίου ποιότητας, τυχόν περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με συγκεκριμένη απαίτηση, του ελέγχου των αγορών και της διαχείρισης των υπεργολαβιών, της διαχείρισης της τεκμηρίωσης και των δεδομένων, της διαχείρισης μεταβολών και αποκλίσεων, του σχεδίου ελέγχου ποιότητας των εργασιών πολιτικού μηχανικού, του λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος του έργου, της διαχείρισης κινδύνου της σύμβασης και του σχεδίου ελέγχου της ποιότητας των τεχνικών εργασιών. Στο πλαίσιο των 29 ελέγχων που διενεργήθηκαν το 2016 εντοπίστηκαν 47 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις διασφάλισης της ποιότητας και 202 τομείς επιδεχόμενοι βελτίωσης.

33. Το 2016 το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου (ΚΕΕ) της κοινής επιχείρησης F4E παρακολούθησε τη συνέχεια που δόθηκε στον έλεγχο στον οποίο είχε υποβάλει τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων στον τομέα των κτιρίων του ITER. Το ΚΕΕ αναγνώρισε το σημαντικό έργο που επιτελεί η κοινή επιχείρηση όσον αφορά την τυποποίηση και τον σχεδιασμό της διαδικασίας, των κατευθυντήριων οδηγιών, των κανόνων και των εργαλείων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες σύναψης συμβάσεων. Επίσης, το ΚΕΕ διατύπωσε επιπλέον έξι συστάσεις για διάφορες βελτιώσεις στις διαδικασίες.

34. Για τις σχετικές με επιχορηγήσεις πληρωμές δεν υπολογίζεται εναπομένον ποσοστό σφάλματος, εξαιτίας του χαμηλού μεριδίου που τους αναλογεί στον προϋπολογισμό της κοινής επιχείρησης F4E ⁽²¹⁾ και του μικρού αριθμού των κατασταλτικών ελέγχων που διενεργήθηκαν ⁽²²⁾. Το 2016 ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας κίνησε κατασταλτικό έλεγχο στην περίπτωση ενός δικαιούχου για λογαριασμό της κοινής επιχείρησης F4E. Η κοινή επιχείρηση έλαβε τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποκαταστήσει τα σφάλματα που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο ελέγχων περασμένων ετών.

Στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης

35. Τον Ιούνιο του 2015 το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης F4E ενέκρινε στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης και σχετικό σχέδιο δράσης. Οι περισσότερες δράσεις υλοποιήθηκαν εντός του 2016. Ωστόσο, η κοινή επιχείρηση δεν έχει αναπτύξει ειδικό εργαλείο για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης των δράσεών της σε σχέση με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, ιδίως με εκείνες που αφορούν την εκτίμηση του κινδύνου και τις φάσεις της αξιολόγησης, της διαπραγμάτευσης και της ανάθεσης της σύμβασης.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του στις 3 Οκτωβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

⁽²¹⁾ Από την ίδρυσή της έως το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε χορηγήσει 150 επιχορηγήσεις, συνολικού ύψους 81 εκατομμυρίων ευρώ. Το 2016 η κοινή επιχείρηση χορήγησε έξι επιχορηγήσεις συνολικού ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ.

⁽²²⁾ Έξι δικαιούχοι και συνολικό ελεγχθέν ποσό 6 εκατομμυρίων ευρώ, που αντιστοιχούν στο 8 % του συνόλου των δικαιούχων και στο 7 % του συνόλου των υπογεγραμμένων συμφωνιών επιχορήγησης από τη σύσταση της κοινής επιχείρησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί)
	ΣΧΟΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
	<i>Παρουσίαση των λογαριασμών</i>	
2015	Στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων ο πίνακας και τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται υπό τον τίτλο 4.3.1.1. «Διακανονισμοί ανάθεσης συμβάσεων ITER (ITER IO)» απηχούν τους διακανονισμούς ανάθεσης συμβάσεων που έχουν υπογραφεί (στήλη 3) και αυτούς για τους οποίους μέχρι στιγμής έχουν αναληφθεί οι σχετικές πιστώσεις (στήλη 4). Ωστόσο στον πίνακα δεν παρουσιάζεται ο πραγματικός βαθμός προόδου των εν εξελίξει εργασιών. Στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2015 η κοινή επιχείρηση F4E συμπλήρωσε αυτή την πληροφορία με εκτίμηση των εν εξελίξει εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό ύψος των δαπανών για συμβάσεις στο πλαίσιο τέτοιων διακανονισμών, και προσέδωσε πίνακα με τα επιτευχθέντα ορόσημα για κάθε διακανονισμό που υπεγράφη με τον ITER IO. Παρά την εκτίμηση που περιελήφθη στους λογαριασμούς του 2015, χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες για την παρουσίαση ακριβέστερων πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση και την αξία των δραστηριοτήτων που έχουν εκτελεστεί μέχρι στιγμής από την κοινή επιχείρηση.	Εν εξελίξει
	ΣΧΟΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	
2015	Η κοινή επιχείρηση F4E αναπτύσσει περαιτέρω το κεντρικό και ενιαίο σύστημα για την ενοποίηση όλων των επιχειρησιακών, χρηματοοικονομικών και προϋπολογιστικών δεδομένων, το οποίο θα καταστήσει δυνατή την τακτική παρακολούθηση και τον έλεγχο των εκτιμήσεων, του κόστους και των αποκλίσεων. Το διοικητικό συμβούλιο κατά τη συνεδρίασή του της 8ης-9ης Ιουνίου 2015 ενέκρινε πρόταση του διευθυντή για την εφαρμογή εντός διετίας συστήματος προγραμματισμού των πόρων των επιχειρήσεων.	Εν εξελίξει
2015	Το σύστημα ενημέρωσης σχετικά με την αξία του εκάστοτε βαθμού εκτέλεσης των δραστηριοτήτων («Earned Value Management») βρίσκεται υπό συζήτηση με τον ITER IO και σκοπό έχει τη βελτίωση των οροσήμων που τίθενται για την κατανομή των πιστώσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ενός διακανονισμού ανάθεσης σύμβασης.	Εν εξελίξει
	<i>Επιχειρησιακές συμβάσεις και επιχορηγήσεις</i>	
2015	Οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση αποτελούν το 45 % των 84 διαδικασιών σύναψης επιχειρησιακών συμβάσεων που δρομολογήθηκαν το 2015 (έναντι 58 % το 2014). Μολονότι το 2015 η κοινή επιχείρηση F4E μείωσε το ποσοστό των διαδικασιών με διαπραγμάτευση, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των διαδικασιών σύναψης επιχειρησιακών συμβάσεων. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, ο μέσος αριθμός των προτάσεων που υποβλήθηκαν ανά πρόσκληση ήταν 1,4.	Εν εξελίξει

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί)
	ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ	
	Νομικό πλαίσιο	
2015	Στις 2 Δεκεμβρίου 2015 το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης F4E τροποποίησε τελικά τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους κανόνες εφαρμογής αυτού, ευθυγραμμίζοντάς τους με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ. Τον Φεβρουάριο του 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωμοδότησε θετικά σχετικά με τις τροποποιήσεις των δημοσιονομικών κανόνων που είχε εισαγάγει η κοινή επιχείρηση, ζητώντας της ωστόσο να εξετάσει την περαιτέρω ανάπτυξη ορισμένων διατάξεων των κανόνων εφαρμογής που αφορούσαν συγκεκριμένες παρεκκλίσεις από τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ και από τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο που ισχύει για τους οργανισμούς του άρθρου 208.	Εν εξελίξει
	Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και βιομηχανική πολιτική	
2015	Στις 27 Ιουνίου 2013 το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης ενέκρινε την απόφαση σχετικά με την υλοποίηση της βιομηχανικής πολιτικής για την ενέργεια από σύντηξη και της πολιτικής για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τη διάδοση πληροφοριών. Η κοινή επιχείρηση έχει εκπονήσει έγγραφο στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις για κάθε δράση που περιλαμβάνεται σε σύμβαση. Έχει καταρτιστεί φύλλο ελέγχου για την παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής περί δημόσιων συμβάσεων όσον αφορά την κυριότητα των νέων στοιχείων για κάθε σχετική δράση.	Εν εξελίξει
	Κατά τον χρόνο του ελέγχου (Απρίλιος 2016) η κοινή επιχείρηση εφαρμόζε την πλειονότητα των διατάξεων που περιλαμβάνει η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2013, μολονότι πέντε εξ αυτών δεν εφαρμόζονταν ακόμη πλήρως και τρεις παρέμεναν σε εκκρεμότητα.	Ολοκληρώθηκε
	Προβλέπεται εκτίμηση του αντικτύπου από την εφαρμογή αυτών των πολιτικών, η οποία ωστόσο δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη.	Εν εξελίξει
	Συμφωνία φιλοξενίας με το κράτος υποδοχής	
2015	Βάσει της συμφωνίας φιλοξενίας με το κράτος υποδοχής που υπεγράφη με το Βασίλειο της Ισπανίας στις 28 Ιουνίου 2007, οι μόνιμες εγκαταστάσεις της κοινής επιχείρησης F4E έπρεπε να είχαν τεθεί στη διάθεσή της έως τον Ιούνιο του 2010. Κατόπιν επαφών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και της ισπανικής κυβέρνησης, κατατέθηκε επίσημη προσφορά στην κοινή επιχείρηση στις 10 Μαρτίου 2015. Τον Δεκέμβριο του 2015 το κράτος υποδοχής ενημέρωσε το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης F4E ότι οι συζητήσεις σε υπουργικό επίπεδο για την επίσημοποίηση της προσφοράς της 10ης Μαρτίου 2015 δεν είχαν ολοκληρωθεί και πρότεινε αντ' αυτού την έναρξη διαπραγματεύσεων με τον ιδιοκτήτη του κτιρίου όπου αυτή στεγάζεται επί του παρόντος με σκοπό το κτίριο αυτό να καταστεί η μόνιμη έδρα της κοινής επιχείρησης. Κατά τον χρόνο του ελέγχου (Απρίλιος 2016) η κοινή επιχείρηση εξέταζε αυτή τη νέα πρόταση.	Ολοκληρώθηκε

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί)
	<i>Κανόνες εφαρμογής του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης</i>	
2015	Κατά τη διάρκεια του 2015 η κοινή επιχείρηση εξακολούθησε να εγκρίνει κατ' αναλογία πολλούς κανόνες της ΕΕ για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Ωστόσο δεν έχουν εγκριθεί ακόμη ορισμένοι ειδικοί κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.	Ολοκληρώθηκε

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

33. Από τον Ιούλιο του 2017 έχουν εφαρμοστεί πέντε από τις έξι συστάσεις που διατύπωσε το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου. Η σύσταση που βρίσκεται εν εξέλιξη για την εφαρμογή της αφορά τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου της ομάδας εσωτερικής επισκόπησης (ΟΕΕ). Η ολοκλήρωσή της αναμένεται τον Οκτώβριο του 2017, καθώς η εν λόγω δράση αποτελεί μέρος ευρύτερου έργου βελτίωσης με στόχο τη βελτιστοποίηση των ανοιχτών διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων.

35. Η κοινή επιχείρηση F4E καθορίζει επί του παρόντος τις απαιτήσεις παραμετροποίησης του εργαλείου που θα δώσει στην F4E τη δυνατότητα να συλλέγει συστηματικά πληροφορίες σχετικά με δείκτες για την καταπολέμηση της απάτης σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων. Το εν λόγω εργαλείο θα δώσει επίσης τη δυνατότητα στο προσωπικό της κοινής επιχείρησης F4E να εισάγει επιπλέον πληροφορίες σχετικά με προειδοποιητικά σήματα (red flags) σε οποιαδήποτε διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων.

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών*2015 — Παρουσίαση των λογαριασμών*

Η ΕΕ χρησιμοποιεί τις πιστώσεις ITER ως το σύστημα ενημέρωσής της σχετικά με την αξία του εκάστοτε βαθμού εκτέλεσης των δραστηριοτήτων (Earned Value Management — EVM). Η αξία των πιστώσεων που επιτυγχάνονται σε συνάρτηση με την προβλεφθείσα αξία δείχνουν την πρόοδο των εργασιών της κοινής επιχείρησης F4E προς την ολοκλήρωση της συμβολής της ΕΕ στην ανάθεση συμβάσεων. Σκοπός του πιστωτικού προφίλ είναι να αποτυπώνει την αξία του πραγματικού έργου που επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων του (συγκεκριμένα, κατά τον σχεδιασμό, την παραγωγή, την παράδοση, την εγκατάσταση).

Η κοινή επιχείρηση F4E και ο ITER IO έχουν συμφωνήσει να αναπροσαρμόζουν το εν λόγω προφίλ για κάθε διακανονισμό ανάθεσης συμβάσεων προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι αποδίδουν το κατάλληλο πιστωτικό βάρος σε όλη τη διάρκεια του διακανονισμού ανάθεσης συμβάσεων και ότι αυτό ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο στην πραγματικότητα. Τέτοιες αλλαγές έχουν ήδη γίνει για ορισμένους διακανονισμούς ανάθεσης συμβάσεων κατά το παρελθόν και αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος Οκτωβρίου του 2017.

2015 — Σχόλια σχετικά με τις βασικές δικλίδες ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της κοινής επιχείρησης

Πρώτη παράγραφος: Τον Μάρτιο του 2016 ο νέος διευθυντής της κοινής επιχείρησης F4E ανέθεσε την εκπόνηση μελέτης σε ανεξάρτητους συμβούλους για την ανάπτυξη του εννοιολογικού πλαισίου ενός ολοκληρωμένου διαλειτουργικού και ενιαίου εμπορικού και χρηματοοικονομικού συστήματος ελέγχου. Η μελέτη που προέκυψε από την εν λόγω έρευνα εκδόθηκε στα μέσα Ιουνίου 2016 και οι συστάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν.

Η κοινή επιχείρηση F4E εργάζεται τώρα για την υλοποίηση ενός συστήματος ελέγχου έργων των επιχειρήσεων (Enterprise Project Control System) το οποίο θεωρείται λιγότερο σύνθετο και χαμηλότερου κόστους μέσο για την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού ενοποίησης των χρηματοοικονομικών πληροφοριών της κοινής επιχείρησης F4E.

Η κοινή επιχείρηση F4E επέλεξε το σύστημα Ecosys και βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων με τον προμηθευτή. Η κοινή επιχείρηση F4E θα θέσει στη συνέχεια σε εφαρμογή πιλοτική φάση με χρονικό στόχο την πλήρη εφαρμογή του συστήματος το πρώτο τρίμηνο του 2018.

Δεύτερη παράγραφος: Η ΕΕ χρησιμοποιεί τις πιστώσεις ITER ως το σύστημα ενημέρωσής της σχετικά με την αξία του εκάστοτε βαθμού εκτέλεσης των δραστηριοτήτων (Earned Value Management — EVM). Η αξία των πιστώσεων που επιτυγχάνονται σε συνάρτηση με την προβλεφθείσα αξία δείχνουν την πρόοδο των εργασιών της κοινής επιχείρησης F4E προς την ολοκλήρωση της συμβολής της ΕΕ στην ανάθεση συμβάσεων. Σκοπός του πιστωτικού προφίλ είναι να αποτυπώνει την αξία του πραγματικού έργου που επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων του (συγκεκριμένα, κατά τον σχεδιασμό, την παραγωγή, την παράδοση, την εγκατάσταση).

Η κοινή επιχείρηση F4E και ο ITER IO έχουν συμφωνήσει να αναπροσαρμόζουν το εν λόγω προφίλ για κάθε διακανονισμό ανάθεσης συμβάσεων προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι αποδίδουν το κατάλληλο πιστωτικό βάρος σε όλη τη διάρκεια του διακανονισμού ανάθεσης συμβάσεων και ότι αυτό ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο στην πραγματικότητα. Τέτοιες αλλαγές έχουν ήδη γίνει για ορισμένους διακανονισμούς ανάθεσης συμβάσεων κατά το παρελθόν και αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του Οκτωβρίου του 2017.

2015 — Επιχειρησιακές συμβάσεις και επιχορηγήσεις

Παρά τις ανανεωμένες προσπάθειες επικοινωνίας και διάδοσης, και κυρίως στο πλαίσιο της εφαρμογής του νέου δημοσιονομικού κανονισμού, τα στοιχεία για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση το 2016 ήταν παρόμοια με αυτά των προηγούμενων ετών (49 % του συνόλου το 2016 έναντι 45 % το 2015 και 58 % το 2014). Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των διαδικασιών αυτών αφορούσαν χαμηλής αξίας διαδικασίες με διαπραγμάτευση, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κάτω από το όριο δημοσίευσης που ορίζεται στη σχετική οδηγία και σε πλήρη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της κοινής επιχείρησης F4E.

Οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση χαμηλής αξίας αντιπροσωπεύουν περίπου το 40 % του ετήσιου αριθμού συμβάσεων της κοινής επιχείρησης F4E (2016: 41 % σε αριθμό και 0,8 % σε αξία· 2015: 43 % σε αριθμό και 0,3 % σε αξία), ωστόσο αντιστοιχούν μόλις στο 1 % περίπου του ετήσιου προϋπολογισμού.

Η προσφυγή σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση στις περιπτώσεις αυτές (εντός των ορίων που επιβάλλονται από τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της κοινής επιχείρησης F4E) ανταποκρίνεται στο ζήτημα της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης, καθώς δίνει στην κοινή επιχείρηση F4E τη δυνατότητα να διαθέτει τους εσωτερικούς πόρους πιο αποτελεσματικά στη σύναψη συμβάσεων υψηλής αξίας. Επομένως η κοινή επιχείρηση F4E θεωρεί ότι δεν απαιτείται δράση για την περαιτέρω μείωση των διαδικασιών με διαπραγμάτευση χαμηλής αξίας, καθώς τελεί σε συμμόρφωση με τις αρχές και τις διατάξεις των δημοσιονομικών κανονισμών.

Οι λοιπές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, συνήθως συμβάσεις υψηλότερης αξίας (5 % του συνολικού αριθμού διαδικασιών κατά μέσο όρο), εκφράζουν το σύνθετο και καινοτόμο πλαίσιο στο οποίο λειτουργεί η κοινή επιχείρηση F4E. Λόγω των χαρακτηριστικών της τεχνολογίας σύντηξης ο ανταγωνισμός στην αγορά είναι σε πολλές περιπτώσεις εξαιρετικά περιορισμένος. Αυτό έχει συχνά ως αποτέλεσμα τον χαμηλό ανταγωνισμό ή (σε ακραίες περιπτώσεις) το μονοπώλιο ή ακόμα την έλλειψη συμμετοχής σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών.

Από το 2012 η κοινή επιχείρηση F4E έχει αυξήσει τις προσπάθειες διάδοσης, ωστόσο η συμμετοχή παραμένει χαμηλή. Κατά την άποψη της κοινής επιχείρησης F4E, η βασική αιτία δεν είναι η έλλειψη προβολής αλλά ο μάλλον σποραδικός χαρακτήρας των προμηθειών της κοινής επιχείρησης F4E. Η κοινή επιχείρηση F4E κατέληξε στο συμπέρασμα ότι λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το πεδίο μεγάλων επιστημονικών και τεχνολογικών έργων ο περιορισμένος ανταγωνισμός αποτελεί δυστυχώς ένα πραγματικό ζήτημα, στο οποίο μια μεμονωμένη αναθέτουσα αρχή μπορεί να έχει μόνο μικρή επίδραση.

Ως αποτέλεσμα, κατά τη διάρκεια του 2016 η κοινή επιχείρηση F4E άρχισε να αναζητά τρόπους αντιμετώπισης του ζητήματος, σε συνεργασία με άλλες αναθέτουσες αρχές που διαχειρίζονται παρόμοια έργα στην Ευρώπη και αντιμετωπίζουν την ίδια έλλειψη ανταγωνισμού. Για να αυξηθεί ο αντίκτυπος των πρωτοβουλιών που αποσκοπούσαν στη διασφάλιση μεγαλύτερου βιομηχανικού ανταγωνισμού και δέσμευσης, η F4E ξεκίνησε τη λειτουργία ενός φόρουμ που περιλάμβανε παρόμοια, πρώτα στο είδος τους έργα υψηλής τεχνολογίας αιχμής στην Ευρώπη (CERN, ESA, ESS, ESRF, ESO κ.λπ.). Μέσω αυτού του φόρουμ διάφοροι οργανισμοί που καλούνται να διαχειριστούν έργα τέτοιου μεγέθους μπορούν να συνεργαστούν με πιο συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Πρόκειται για μια προσπάθεια προώθησης μιας ενιαίας αγοράς για μεγάλα επιστημονικά έργα η οποία θα είναι πιο σταθερή και μεγαλύτερη και, συνεπώς, θα μπορεί να προσελκύσει το ενδιαφέρον των εταιρειών.

Τον Φεβρουάριο του 2018, σε εκδήλωση που θα διοργανωθεί στη Δανία, θα δοθεί για πρώτη φορά στους συμμετέχοντες του φόρουμ η δυνατότητα να θέσουν σε εφαρμογή τη νέα τους συνεργασία.

2015 — Νομικό πλαίσιο

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ Προϋπολογισμού και ΓΔ Ενέργειας), η κοινή επιχείρηση συνέταξε τις ειδικές διατάξεις που ζητήθηκε να προστεθούν στους κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού της κοινής επιχείρησης σχετικά με τέσσερις παρεκκλίσεις που χορηγήθηκαν στην κοινή επιχείρηση στον δημοσιονομικό της κανονισμό από τον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ και από τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο που εφαρμόζονται στους οργανισμούς του άρθρου 208.

Στις 4 Ιουλίου 2017 το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης ενέκρινε την τροποποίηση των κανόνων εφαρμογής, και αναμένεται πλέον η διατύπωση θετικής επίσημης γνώμης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μετά την έκδοση θετικής γνώμης οι τέσσερις εκτελεστικές διατάξεις θα τεθούν σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2017.

2015 — Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και βιομηχανική πολιτική

Όσον αφορά την εκτίμηση του αντίκτυπου της βιομηχανικής πολιτικής, η κοινή επιχείρηση F4E προτίθεται να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της (και του έργου ITER συνολικά) που θα διενεργηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2017 και του 2018.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες Καυσίμου και Υδρογόνο» για το οικονομικό έτος 2016 συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/06)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-12	43
Σύσταση της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ	1-2	43
Διοίκηση	3-6	43
Στόχοι	7	43
Πόροι	8-12	43
ΓΝΩΜΗ	13-25	44
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	14	44
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	15	44
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	16	44
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	17-19	44
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	20-24	45
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	26-33	45
Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016	26	45
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	27-29	45
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	30-33	46
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	34	46
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	34	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		47

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ

1. Η κοινή επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας «Κυψέλες Καυσίμου και Υδρογόνου» (εφεξής «κοινή επιχείρηση ΚΚΥ»), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2008 για το χρονικό διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 15 Νοεμβρίου 2010 ⁽¹⁾. Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽²⁾.

2. Η κοινή επιχείρηση ΚΚΥ αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στο πεδίο της τεχνολογικής έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου. Τα ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ο βιομηχανικός όμιλος («Hydrogen Europe») και ο ερευνητικός όμιλος («New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen — N.ERGHY»).

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ περιλαμβάνει τα εξής όργανα: το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την επιστημονική επιτροπή, την ομάδα εκπροσώπων των κρατών της ΚΚΥ και τη γενική συνέλευση ενδιαφερομένων.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από δέκα μέλη, εκ των οποίων έξι είναι εκπρόσωποι του βιομηχανικού ομίλου, τρεις της Επιτροπής και ένας του ερευνητικού ομίλου. Είναι υπεύθυνο για τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τη λειτουργία της κοινής επιχείρησης και επιβλέπει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Η επιστημονική επιτροπή απαρτίζεται από έως και εννέα μέλη και σε αυτήν εκπροσωπούνται ισόρροπα διά των εμπειρογνομόνων τους η ακαδημαϊκή κοινότητα, ο σχετικός κλάδος και οι ρυθμιστικές αρχές. Η επιστημονική επιτροπή παρέχει συμβουλές σχετικά με τις επιστημονικές προτεραιότητες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην πρόταση των ετήσιων σχεδίων υλοποίησης, καθώς και σχετικά με τα επιστημονικά επιτεύγματα που περιγράφονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

6. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών της ΚΚΥ απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και κάθε συνδεδεμένη με το «Ορίζων 2020» χώρα, γνωμοδοτεί δε επί των στρατηγικών κατευθύνσεων της Κοινής Επιχείρησης και της επίτευξης των στόχων του «Ορίζων 2020». Η γενική συνέλευση ενδιαφερομένων αποτελεί ετήσια εκδήλωση, στο πλαίσιο της οποίας τα ενδιαφερόμενα για την ΚΚΥ μέρη συζητούν τις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης και διατυπώνουν τυχόν σχόλια.

Στόχοι

7. Στόχος της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ είναι να αναδείξει έως το 2020 τις τεχνολογίες κυψελών καυσίμου και υδρογόνου ως έναν από τους πυλώνες των μελλοντικών ευρωπαϊκών συστημάτων ενέργειας και μεταφορών. Η κοινή επιχείρηση επιδιώκει την ανάπτυξη ενός ισχυρού, βιώσιμου και ανταγωνιστικού σε παγκόσμια κλίμακα τομέα κυψελών καυσίμου και υδρογόνου στην ΕΕ.

Πόροι

8. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στην πρώτη φάση των δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ ανέρχεται σε 470 εκατομμύρια ευρώ και προέρχεται από το 7ο ΠΠ ⁽³⁾. Οι εισφορές των άλλων μελών πρέπει τουλάχιστον να ισούνται με την εισφορά της ΕΕ.

9. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στη δεύτερη φάση των δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ ανέρχεται σε 665 εκατομμύρια ευρώ και προέρχεται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Από το ποσό αυτό, έως και 570 εκατομμύρια ευρώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ισοδύναμο της εισφοράς των μελών από τον βιομηχανικό και τον ερευνητικό όμιλο (η οποία έχει οριστεί στα 380 εκατομμύρια ευρώ), ενώ έως και 95 εκατομμύρια ευρώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ισοδύναμο οποιασδήποτε συμπληρωματικής εισφοράς των μελών που υπερβαίνει την ελάχιστη ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 521/2008 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2008, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνου» (ΕΕ L 153 της 12.6.2008, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1183/2011 του Συμβουλίου (ΕΕ L 302 της 19.11.2011, σ. 3).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 559/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνου 2» (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 108).

⁽³⁾ Άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 521/2008.

⁽⁴⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 559/2014.

10. Τα μέλη από τον βιομηχανικό και τον ερευνητικό όμιλο αναμένεται να εισφέρουν τουλάχιστον 380 εκατομμύρια ευρώ στα έργα του «Ορίζων 2020» που χρηματοδοτούνται από την κοινή επιχείρηση ΚΚΥ⁽⁵⁾, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε είδος αξίας τουλάχιστον 285 εκατομμυρίων ευρώ για τις συμπληρωματικές δραστηριότητες της⁽⁶⁾.

11. Οι διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ δεν υπερβαίνουν τα 38 εκατομμύρια ευρώ και καλύπτονται από οικονομικές εισφορές των μελών, οι οποίες κατανομούνται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των μελών από τον βιομηχανικό και τον ερευνητικό όμιλο⁽⁷⁾.

12. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ ανήλθε σε 98,3 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 95,1 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 26 υπαλλήλους (έναντι 26 το 2015)⁽⁸⁾.

ΓΝΩΜΗ

13. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁽⁹⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁽¹⁰⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

14. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδικαία εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

15. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

16. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

17. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της Κοινής Επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

⁽⁵⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 559/2014.

⁽⁶⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 σημείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 559/2014, οι συμπληρωματικές δραστηριότητες είναι εισφορές σε είδος για δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασιών και του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης, οι οποίες ωστόσο συμβάλλουν στους στόχους της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας ΚΚΥ. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, το κόστος των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιείται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχεται από την κοινή επιχείρηση, το ΕΕΣ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα της ΕΕ.

⁽⁷⁾ Άρθρο 13 παράγραφος 2 του καταστατικού της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ (παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 559/2014).

⁽⁸⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κοινή επιχείρηση ΚΚΥ και τις δραστηριότητές της διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.fch.europa.eu>.

⁽⁹⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽¹⁰⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

18. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

19. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

20. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

21. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

22. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η Κοινή Επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

23. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η κοινή επιχείρηση αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

24. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽¹¹⁾.

25. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016

26. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα οικονομικά έτη (17,2 εκατομμύρια ευρώ), ο οριστικός προϋπολογισμός του 2016 που διατέθηκε για την υλοποίηση του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 127,8 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 115,5 εκατομμυρίων ευρώ. Τα συγκριτικά χαμηλότερα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 77,7 % και 83,9 % αντίστοιχα. Η υποχρησιμοποίηση των πιστώσεων οφειλόταν κυρίως στο γεγονός ότι, κατόπιν της αξιολόγησης των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2016, υπεγράφησαν λιγότερες συμφωνίες επιχορήγησης από όσες αναμενόταν.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

27. Από τους ύψους 470 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του 7ου ΠΠ που διατέθηκαν στην Κοινή Επιχείρηση ΚΚΥ, μέχρι το τέλος του 2016, η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 464,4 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 372 εκατομμυρίων ευρώ. Σύμφωνα με το σχέδιο πληρωμών της κοινής επιχείρησης για τα εν εξελίξει έργα του 7ου ΠΠ, οι εκκρεμείς επιχειρησιακές πληρωμές, ύψους 75,3 εκατομμυρίων ευρώ (17%), θα έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2019.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

28. Από τις ύψους 470 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές σε είδος και σε χρήμα που αναμένεται να καταβάλουν τα μέλη του βιομηχανικού και του ερευνητικού ομίλου στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ, μέχρι το τέλος του 2016, το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές ύψους 299 εκατομμυρίων ευρώ. Μέχρι το τέλος του 2016, στην Κοινή Επιχείρηση ΚΚΥ είχαν κοινοποιηθεί συμπληρωματικές εισφορές σε είδος, ύψους 40,6 εκατομμυρίων ευρώ, για την κάλυψη επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.

29. Κατά συνέπεια, στο τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών των μελών του βιομηχανικού και του ερευνητικού ομίλου προς την κοινή επιχείρηση ανερχόταν σε 339,6 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 383,7 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς της ΕΕ (Επιτροπής).

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

30. Από τους ύψους 665 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση ΚΚΥ, μέχρι το τέλος του 2016, η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 288,1 εκατομμυρίων ευρώ (43 %) και σε πληρωμές ύψους 77,4 εκατομμυρίων ευρώ για την υλοποίηση της πρώτης σειράς των έργων της.

31. Μέχρι το τέλος του 2016, τα μέλη του βιομηχανικού και του ερευνητικού ομίλου είχαν κοινοποιήσει εισφορές σε είδος αξίας 4,9 εκατομμυρίων ευρώ για επιχειρησιακές δραστηριότητες, ενώ το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε χρήμα ύψους 1,2 εκατομμυρίων ευρώ για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης.

32. Από τις ύψους 285 εκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον εισφορές σε είδος που προβλέπεται να καταβάλουν τα άλλα μέλη σε συμπληρωματικές δραστηριότητες, τα 188,6 εκατομμύρια ευρώ (66 %) είχαν ήδη κοινοποιηθεί και πιστοποιηθεί στο τέλος του 2016.

33. Κατά συνέπεια, μέχρι το τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών του βιομηχανικού και του ερευνητικού ομίλου ανερχόταν σε 194,7 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 79,5 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ. Η διαφορά αυτή δικαιολογείται από τις υψηλές εισφορές των άλλων μελών στις συμπληρωματικές δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

34. Η κοινή επιχείρηση εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που καλύπτουν χρηματοοικονομικές και επιχειρησιακές πτυχές, και διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δηλώσεων δαπανών που αφορούν πράξεις σχετικές με επιχορηγήσεις χορηγούμενες στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Οι εν λόγω έλεγχοι αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε χρήμα και σε είδος των άλλων μελών προς την κοινή επιχείρηση. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης για το 2016, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που προέκυψε από τους κατασταλτικούς ελέγχους ήταν 1,24 % ⁽¹²⁾.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

⁽¹²⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ΚΚΥ, σ. 54.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε/Εν εξελίξει/Εκκρεμεί/ά.α.)
	<i>Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής</i>	
2015	Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου ολοκλήρωσε τον Νοέμβριο του 2015 έλεγχο σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των προτάσεων επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» από την κοινή επιχείρηση ΚΚΥ 2. Η υπηρεσία αυτή συνέστησε στην κοινή επιχείρηση να επιλέγει με μεγαλύτερη σαφήνεια και διαφάνεια τα θέματα που θα αποτελούν το αντικείμενο των προτάσεων. Η κοινή επιχείρηση ΚΚΥ 2 καθιερώνει βελτιωμένες διαδικασίες κατά τη διάρκεια του 2016, για την επόμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 2017.	Ολοκληρώθηκε
	<i>Συγκρούσεις συμφερόντων</i>	
2015	Τον Ιούλιο του 2015, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις κοινές επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η κοινή επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Εν εξελίξει

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η κοινή επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/07)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-11	50
Σύσταση της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ	1-2	50
Διοίκηση	3-5	50
Στόχοι	6	50
Πόροι	7-11	50
ΓΝΩΜΗ	12-24	51
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	13	51
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	14	51
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	15	51
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	16-18	51
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	19-23	52
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	25-31	52
Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016	25	52
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	26-28	52
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	29-31	53
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	32-34	53
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	32	53
Διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	33	53
Προληπτικοί έλεγχοι και παρακολούθηση των δηλώσεων δαπανών	34	53
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		54

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ

1. Η κοινή επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (κοινή επιχείρηση ΠΚΦ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 ⁽¹⁾ για μία δεκαετία και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 16 Νοεμβρίου 2009. Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο ιδρυτικό κανονισμό και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽²⁾.

2. Η κοινή επιχείρηση ΠΚΦ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στο πεδίο της υγείας. Τα ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και ο φαρμακευτικός κλάδος, εκπροσωπούμενος από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, EFPIA).

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την επιστημονική επιτροπή, την ομάδα εκπροσώπων των κρατών, τις ομάδες στρατηγικής διακυβέρνησης και το φόρουμ των ενδιαφερομένων.

4. Το διοικητικό συμβούλιο είναι το βασικό όργανο λήψης των αποφάσεων και είναι υπεύθυνο για τις πράξεις της κοινής επιχείρησης και την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της. Απαρτίζεται από δέκα μέλη που εκπροσωπούν εξίσου τα δύο ιδρυτικά μέλη της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Η επιστημονική επιτροπή, η ομάδα εκπροσώπων των κρατών, οι ομάδες στρατηγικής διακυβέρνησης και το φόρουμ των ενδιαφερομένων είναι συμβουλευτικά όργανα. Η επιστημονική επιτροπή απαρτίζεται από επιστημονικούς εμπειρογνώμονες προερχόμενους από διάφορους τομείς και παρέχει συστάσεις στο διοικητικό συμβούλιο. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών, αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ και των χωρών που συμμετέχουν στα ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ, διατυπώνει και υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο γνώμες επί στρατηγικών θεμάτων. Οι ομάδες στρατηγικής διακυβέρνησης, αποτελούμενες από εκπροσώπους των φαρμακευτικών εταιρειών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της επιστημονικής επιτροπής, είναι αρμόδιες για τον συντονισμό των έργων της ΠΚΦ τόσο μεταξύ τους όσο και με τα ευρύτερα ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ. Το φόρουμ των ενδιαφερομένων αποτελεί ετήσια εκδήλωση, στο πλαίσιο της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΠΚΦ συζητούν τις τελευταίες δραστηριότητες και τα σχέδια της ΠΚΦ.

Στόχοι

6. Στόχος της ΠΚΦ είναι η βελτίωση της υγείας μέσω της επιτάχυνσης της ανάπτυξης καινοτόμων φαρμάκων, καθώς και μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης των ασθενών σε αυτά, ιδίως σε τομείς στους οποίους υπάρχουν μη καλυπτόμενες ιατρικές ή κοινωνικές ανάγκες. Η ΠΚΦ επιδιώκει τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των κύριων συμμετεχόντων στην έρευνα στον τομέα της υγειονομικής περιθαλψής, περιλαμβανομένων πανεπιστημίων, του φαρμακευτικού και άλλων κλάδων, μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ενώσεων ασθενών και ρυθμιστικών φορέων για τα φάρμακα.

Πόροι

7. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στις δραστηριότητες του προγράμματος της ΠΚΦ1 (2008-2013) ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο ευρώ και χρηματοδοτήθηκε από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ) ⁽³⁾. Οι εισφορές των μελών του φαρμακευτικού κλάδου πρέπει να ισούνται με την εισφορά της ΕΕ.

8. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στις δραστηριότητες του προγράμματος της ΠΚΦ2 (2014-2024) ανέρχεται σε 1 638 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Από το ποσό αυτό, 1 425 εκατομμύρια ευρώ κατ' ανώτατο όριο μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ισοδύναμο ποσό της εισφοράς της EFPIA και έως και 213 εκατομμύρια ευρώ ως ισοδύναμο των εισφορών άλλων εταιρειών και πανεπιστημίων που αποφασίζουν να συμμετέχουν στην κοινή επιχείρηση ΠΚΦ είτε ως μέλη είτε ως συνεργαζόμενοι εταίροι ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 38).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 557/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 54).

⁽³⁾ Άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2008.

⁽⁴⁾ Άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 557/2014.

9. Η ΕΦΡΙΑ αναμένεται να εισφέρει πόρους ύψους τουλάχιστον 1 425 εκατομμυρίων ευρώ. Άλλα μέλη ή συνεργαζόμενοι εταίροι του προγράμματος ΠΚΦ2 αναμένεται να εισφέρουν πόρους που αντιστοιχούν στα ποσά που δέσμευσαν όταν κατέστησαν μέλη ή συνεργαζόμενοι εταίροι.

10. Οι διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης δεν υπερβαίνουν το ποσό των 85,2 εκατομμυρίων ευρώ και καλύπτονται από εισφορές των μελών σε χρήμα, οι οποίες κατανέμονται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των μελών του κλάδου ⁽⁵⁾.

11. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ ανήλθε σε 263,4 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 195 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή επιχείρηση απασχολούσε 41 υπαλλήλους (έναντι 35 το 2015) ⁽⁶⁾.

ΓΝΩΜΗ

12. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽⁷⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁸⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

13. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

15. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

16. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

17. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

⁽⁵⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 2, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ2 [παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 557/2014].

⁽⁶⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ διατίθενται στον ιστότοπό της: <https://www.imi.europa.eu>.

⁽⁷⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁸⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

18. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

19. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

20. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των λογαριασμών.

21. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την εισπράξη τελών και άλλων εσόδων.

22. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η κοινή επιχείρηση αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

23. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽⁹⁾.

24. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2016

25. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων από προηγούμενα έτη (54,1 εκατομμύρια ευρώ), ο οριστικός προϋπολογισμός για το 2016 που διατέθηκε για την υλοποίηση του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 307 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 263,4 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 94,1 % και 69,6 % αντίστοιχα. Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών οφειλόταν κυρίως σε μείωση των δαπανών που αφορούσαν το πρόγραμμα Έμπολα+ και σε καθυστερήσεις στη σύνταξη των συμφωνιών επιχορήγησης για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

26. Από τους ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ πόρους του 7ου ΠΠ που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση ΠΚΦ, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 966 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 648 εκατομμυρίων ευρώ. Το υψηλό επίπεδο των εκκρεμών πληρωμών, συμποσούμενων σε 318 εκατομμύρια ευρώ (32 %) οφειλόταν κυρίως στην καθυστερημένη έναρξη των δραστηριοτήτων του 7ου ΠΠ κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

27. Από τις ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ εισφορές που αναμένεται να καταβάλουν τα μέλη του κλάδου στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ, μέχρι το τέλος του 2016, η κοινή επιχείρηση είχε επικυρώσει εισφορές σε είδος και σε χρήμα ύψους 403 εκατομμυρίων ευρώ. Τα μέλη είχαν κοινοποιήσει στην κοινή Επιχείρηση περαιτέρω εισφορές σε είδος αξίας 103 εκατομμυρίων ευρώ.

28. Κατά συνέπεια, στο τέλος του 2016, οι εισφορές σε είδος και σε χρήμα των μελών του κλάδου ανέρχονταν συνολικά σε 506 εκατομμύρια ευρώ, έναντι εισφορών σε χρήμα της ΕΕ, ύψους 728 εκατομμυρίων ευρώ, για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ σε σχέση με το 7ο ΠΠ.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

29. Από τους ύψους 1 638 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση ΠΚΦ, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 515 εκατομμυρίων ευρώ (31 %) και σε πληρωμές ύψους 111 εκατομμυρίων ευρώ (7 % των χορηγηθέντων πόρων) για την υλοποίηση της πρώτης σειράς των έργων της. Το χαμηλό επίπεδο των πληρωμών οφείλεται κυρίως σε καθυστερήσεις στη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» με τους εταίρους του κλάδου.

30. Από τις ύψους 1 638 εκατομμυρίων ευρώ εισφορές σε είδος και σε χρήμα που αναμένεται να καταβάλουν τα μέλη του κλάδου στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης, μέχρι το τέλος του 2016 τα μέλη αυτά είχαν κοινοποιήσει εισφορές σε είδος αξίας 83,8 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 47,2 εκατομμύρια είχαν επικυρωθεί από τον εκτελεστικό διευθυντή.

31. Κατά συνέπεια, στο τέλος του 2016, οι συνολικές εισφορές των μελών του κλάδου στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης σε σχέση με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ανέρχονταν σε 83,8 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 135 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

32. Η κοινή επιχείρηση εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με χρηματοοικονομικές και επιχειρησιακές πτυχές και διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δηλώσεων δαπανών που αφορούν πράξεις σχετικές επιχορηγήσεις χορηγούμενες στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Οι εν λόγω έλεγχοι αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε χρήμα και σε είδος άλλων μελών προς την κοινή επιχείρηση. Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, όπως προέκυψε από τους κατασταλτικούς ελέγχους που ανέφερε η κοινή επιχείρηση στο τέλος του 2016, ήταν 1,67 % ⁽¹⁰⁾.

Διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

33. Στο τέλος του 2016, τρίτο έτος εφαρμογής του προγράμματος «Ορίζων 2020», η κοινή επιχείρηση είχε μόνον εν μέρει επιτύχει την ολοκλήρωση των συστημάτων ελέγχου της με τα κοινά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Προληπτικοί έλεγχοι και παρακολούθηση των δηλώσεων δαπανών

34. Η κοινή επιχείρηση κατέγραψε ορισμένες καθυστερήσεις ως προ την πραγματοποίηση των πληρωμών σε δικαιούχους (πανεπιστήμια, ερευνητικούς οργανισμούς και ΜΜΕ). Το γεγονός αυτό υποδηλώνει αδυναμίες στις διαδικασίες των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και της παρακολούθησης όσον αφορά τις σχετικές με τα έργα εκθέσεις και τις δηλώσεις δαπανών και επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα της υλοποίησης των έργων.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

⁽¹⁰⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ, σ. 102.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε/Εν εξελίξει/Εκκρεμεί/ά.α.)
	<i>Βασικές δικλίδες ελέγχου και συστήματα εποπτείας</i>	
2014	<p>Οι επιχειρησιακοί προληπτικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν επί των πληρωμών των δαπανών των έργων δεν είχαν τεκμηριωθεί επαρκώς στους εξής τομείς κρίσιμης σημασίας:</p> <p>α) το έντυπο προληπτικού ελέγχου που χρησιμοποίησαν οι υπεύθυνοι επιστημονικών έργων (SPO — Scientific Project Officers) της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ, εστίαζε περισσότερο στη διοικητική παρά στην επιχειρησιακή συμμόρφωση, καθώς δεν προσδιόριζε σαφώς ούτε περιλάμβανε παρατηρήσεις σχετικά με την κατάσταση του έργου (εν εξελίξει, εν εξελίξει με ελλείψεις, αναβληθέν/ακυρωθέν) και τα παραδοτέα του (χωρίς επιφυλάξεις, με επιφυλάξεις που απαιτούν διευκρινίσεις, σημαντικές επιφυλάξεις).</p> <p>β) πραγματοποιήθηκαν πληρωμές χωρίς να έχει καταρτιστεί επίσημος κατάλογος με τα παραδοτέα που είχαν γίνει αποδεκτά από τους υπεύθυνους επιστημονικού έργου και χωρίς οποιαδήποτε αναφορά στην αξιολόγηση των παραδοτέων από τους ίδιους.</p>	Ολοκληρώθηκε
	<i>Συγκρούσεις συμφερόντων</i>	
2015	Τον Ιούλιο του 2015, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις κοινές επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η Κοινή Επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Ολοκληρώθηκε

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

29. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο των επιχειρησιακών πληρωμών συνδέεται με τις καθυστερήσεις των μελών της κοινοπραξίας που επιλέχθηκαν για τη σύναψη των συμφωνιών κοινοπραξίας οι οποίες απαιτούνται για την υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» με την κοινή επιχείρηση ΠΚΦ 2.

Επιπλέον, τα έργα των προγραμμάτων Έμπολα και αντοχής στα αντιμικροβιακά χρειάστηκαν χαμηλότερα ποσά από αυτά που είχαν προβλεφθεί στους αρχικούς προϋπολογισμούς των έργων, γεγονός που οφειλόταν κυρίως στην ύφεση της επιδημίας.

31. Σε αυτό το στάδιο εφαρμογής του προγράμματος είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 275,8 εκατομμυρίων ευρώ από πόρους της ΕΕ και 249,1 εκατομμυρίων ευρώ από εισφορές σε είδος του κλάδου διατίθενται σε 25 έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020». Ενώ οι εισφορές της ΕΕ μεταφέρονται σε ετήσια βάση για να καλύψουν τις προπληρωμές και δαπάνες που δηλώνονται από τους δικαιούχους των έργων, οι δαπάνες που βαρύνουν τον κλάδο αναφέρονται ως εισφορές σε είδος σύμφωνα με το καθορισμένο χρονοδιάγραμμα υποβολής των σχετικών με τα έργα εκθέσεων. Το χρονοδιάγραμμα αυτό αρχίζει το νωρίτερο 12 μήνες μετά την υπογραφή συμφωνίας επιχορήγησης.

33. Στόχος της κοινής επιχείρησης ΠΚΦ 2 είναι να ολοκληρώσει τη μετάβαση στα κοινά εργαλεία για τη διαχείριση του προγράμματος «Ορίζων 2020» έως το τέλος του 2017, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς δεδομένων έργου από τις πρώτες οκτώ προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της ΠΚΦ 2 οι οποίες φιλοξενούνταν προσωρινά στο τοπικό σύστημα SOFIA.

34. Η κοινή επιχείρηση ΠΚΦ 2 αντιμετώπισε ορισμένες καθυστερήσεις στη λήψη των περιοδικών εκθέσεων των δικαιούχων όπως ορίζονται στη σχετική συμφωνία επιχορήγησης. Συχνά οι πρώτες εκδόσεις των περιοδικών εκθέσεων που αποστέλλονταν από τους δικαιούχους ήταν ελλιπείς καθώς έλειπαν μερικά από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα. Οι εν λόγω καθυστερήσεις επηρέασαν την αποτελεσματικότητα του πρώτου μέρους της διαδικασίας ελέγχου πληρωμών (υποβολή έκθεσης, λήψη έκθεσης, έλεγχος πληρότητας). Το 2016, ο μέσος χρόνος πληρωμής των ενδιάμεσων δηλώσεων δαπανών ήταν 95 ημέρες, ενώ ο στόχος ήταν 90 ημέρες.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/08)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-10	57
Σύσταση της κοινής επιχείρησης SESAR	1-2	57
Διοίκηση	3-4	57
Στόχοι	5-6	57
Πόροι	7-10	58
ΓΝΩΜΗ	11-23	58
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	12	58
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	13	58
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	14	58
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	15-17	59
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	18-22	59
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	24-30	60
Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016	24	60
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ	25-27	60
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	28-30	60
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	31-34	60
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	31	60
Υποβολή εκθέσεων και έλεγχος των εισφορών σε είδος στα έργα του SESAR 2020	32	61
Αξιολόγηση της οικονομικής ικανότητας των υποβαλλόντων αίτηση στο πλαίσιο προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων	33	61
Οικονομική αποδοτικότητα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών	34	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ		62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Σύσταση της κοινής επιχείρησης SESAR**

1. Η κοινή επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky Air Traffic Management Research project, SESAR), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 για περίοδο οκτώ ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 10 Αυγούστου 2007 ⁽¹⁾. Τον Ιούνιο του 2014 το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽²⁾.

2. Η κοινή επιχείρηση SESAR είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού δικαίου για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (air traffic management, ATM) στην Ευρώπη. Ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol). Κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, 19 δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις του κλάδου των αεροπορικών μεταφορών έγιναν μέλη της κοινής επιχείρησης SESAR. Σε αυτές συγκαταλέγονται κατασκευαστές αεροσκαφών, κατασκευαστές επίγειου και αερομεταφερόμενου εξοπλισμού, πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας και αρχές αερολιμένων.

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης SESAR περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο και τον εκτελεστικό διευθυντή.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους των μελών της κοινής επιχείρησης SESAR και από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών (των ένοπλων δυνάμεων, των μη στρατιωτικών χρηστών του εναέριου χώρου, των παρόχων υπηρεσιών αεροναυτιλίας, των κατασκευαστών εξοπλισμού, των αερολιμένων, του προσωπικού του τομέα της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της επιστημονικής κοινότητας). Είναι αρμόδιο να υιοθετεί το γενικό πρόγραμμα ATM που έχει εγκρίνει το Συμβούλιο και να ασκεί τον συνολικό έλεγχο της υλοποίησής του έργου SESAR. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

Στόχοι

5. Στόχος του έργου SESAR είναι ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη μέσω του καθορισμού, της ανάπτυξης και της υλοποίησης νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών και διαδικασιών. Το έργο χωρίζεται στις εξής τρεις φάσεις:

- τη «φάση καθορισμού» (2004-2007), της οποίας ηγείται ο Eurocontrol, με συγχρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό του προγράμματος των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)· επακόλουθό της υπήρξε το γενικό πρόγραμμα ATM, το οποίο καθορίζει το περιεχόμενο και περιγράφει την ανάπτυξη και εφαρμογή της επόμενης γενιάς ενός εκσυγχρονισμένου συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας,
- τη «φάση ανάπτυξης» δύο περιόδων (2008-2013, παρατάθηκε μέχρι και το 2016), την οποία διαχειρίζεται η κοινή επιχείρηση SESAR, με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ και το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ),
- τη «φάση εφαρμογής» (2014-2024), της οποίας θα ηγείται ο κλάδος της εναέριας κυκλοφορίας και οι ενδιαφερόμενοι, για την ευρείας κλίμακας παραγωγή και εφαρμογή της νέας υποδομής για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

6. Στόχος της κοινής επιχείρησης SESAR, στο πλαίσιο των προγραμμάτων 7ο ΠΠ και ΔΕΔ-Μ, ήταν ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση της ασφάλειας της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη με τον συντονισμό και τη συγκέντρωση όλων των συναφών προσπάθειών έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ για τη δημιουργία νέων τεχνολογικών συστημάτων και στοιχείων και για την καθιέρωση επιχειρησιακών διαδικασιών, όπως ορίζονται στο ευρωπαϊκό γενικό πρόγραμμα ATM (SESAR I — φάση ανάπτυξης). Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», η κοινή επιχείρηση SESAR υλοποιεί το πρόγραμμα SESAR II (SESAR 2020), με στόχο τον συντονισμό της έρευνας και της καινοτομίας από τα ενδιαφερόμενα μέρη (συνέχιση της φάσης της ανάπτυξης) και την υλοποίηση της νέας υποδομής για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (φάση εφαρμογής).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, για τη σύσταση κοινής επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR) (ΕΕ L 64 της 2.3.2007, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008 (ΕΕ L 352 της 31.12.2008, σ. 12).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 για τη σύσταση κοινής επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), όσον αφορά την παράταση της κοινής επιχείρησης έως το 2024 (ΕΕ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

Πόροι

7. Ο προϋπολογισμός για τη φάση ανάπτυξης του προγράμματος SESAR I κατά την περίοδο 2008-2015 ανερχόταν σε 2 100 εκατομμύρια ευρώ και θα χρηματοδοτούνταν ισομερώς από την ΕΕ, τον Eurocontrol και τους συμμετέχοντες εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα από τον κλάδο της εναέριας κυκλοφορίας. Η συνεισφορά της ΕΕ, μέγιστου ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ, χρηματοδοτείται από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ⁽³⁾.

8. Η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ στην κοινή επιχείρηση SESAR για την υλοποίηση του SESAR 2020 ανέρχεται σε 585 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁽⁴⁾. Βάσει των συμφωνιών συμμετοχής στο πλαίσιο του SESAR 2020, η εισφορά του Eurocontrol αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 500 εκατομμύρια ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας θα εισφέρουν πόρους αξίας τουλάχιστον 720,7 εκατομμυρίων ευρώ για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης. Το 90 % περίπου της χρηματοδότησης εκ μέρους του Eurocontrol και των λοιπών μελών λαμβάνει τη μορφή εισφορών σε είδος.

9. Όσον αφορά τις εισφορές σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν από κάθε μέλος αναλογικά με τις εισφορές τις οποίες το μέλος συμφώνησε να καταβάλει και ορίζει τις προθεσμίες εντός των οποίων τα μέλη πρέπει να καταβάλουν τις εισφορές τους.

10. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης SESAR ανήλθε σε 157,1 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 136,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2015). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή Επιχείρηση SESAR απασχολούσε 44 υπαλλήλους (έναντι 41 το 2015)⁽⁵⁾.

ΓΝΩΜΗ

11. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁽⁶⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁽⁷⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και

β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

12. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιαστική πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

13. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιαστική πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιαστική πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

⁽³⁾ Άρθρο 3 της γενικής συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της κοινής επιχείρησης SESAR, Δεκέμβριος 2009.

⁽⁴⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008.

⁽⁵⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης SESAR διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.sesarju.eu>

⁽⁶⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁷⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

15. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της Κοινής Επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

16. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

17. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

18. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

19. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

20. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

21. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού) κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους.

22. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽⁸⁾.

23. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016**

24. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη (5,7 εκατομμύρια ευρώ), ο τελικός προϋπολογισμός που ήταν διαθέσιμος για το 2016 από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» περιελάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 101,4 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 162,8 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 95,7 % και 63,2 % αντίστοιχα. Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών οφείλεται κυρίως σε καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μελετών και των δραστηριοτήτων ανάπτυξης που είχαν διενεργήσει τα μέλη της κοινής επιχείρησης SESAR.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ

25. Επί του συνολικού επιχειρησιακού και διοικητικού προϋπολογισμού ύψους 892,8 εκατομμυρίων ευρώ για τις δραστηριότητες του SESAR I⁽⁹⁾, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση SESAR προέβη σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 827,4 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 704,2 εκατομμυρίων ευρώ (79 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού).

26. Από τα 1 254,5 εκατομμύρια ευρώ των εισφορών σε είδος και σε χρήμα που προβλέπεται να καταβάλουν τα λοιπά μέλη για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών και διοικητικών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης (670,2 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και 584,3 εκατομμύρια ευρώ από τα μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας), έως το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση είχε επικυρώσει εισφορές αξίας 910 εκατομμυρίων ευρώ (427,7 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και 482,3 εκατομμύρια ευρώ από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας). Οι εισφορές των άλλων μελών σε είδος που κοινοποιήθηκαν στην κοινή επιχείρηση SESAR μέχρι το τέλος του 2016 ανέρχονταν σε 133,5 εκατομμύρια ευρώ (49,2 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και 84,2 εκατομμύρια ευρώ από μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας).

27. Στο τέλος του 2016, οι σωρευτικές εισφορές της ΕΕ σε χρήμα ανέρχονταν σε 597,1 εκατομμύρια ευρώ, έναντι συνολικών εισφορών σε είδος και σε χρήμα, ύψους 476,9 εκατομμυρίων ευρώ από τον Eurocontrol και 566,5 εκατομμυρίων ευρώ από τα μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

28. Από τα 585 εκατομμύρια ευρώ των πόρων του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην κοινή επιχείρηση SESAR για την υλοποίηση του SESAR 2020, μέχρι το τέλος του 2016 η κοινή επιχείρηση προέβη σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 61,6 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 49,9 εκατομμυρίων ευρώ (8,5 % των χορηγηθέντων πόρων). Οι πληρωμές συνίσταντο κυρίως σε προχρηματοδοτήσεις για την υλοποίηση της πρώτης σειράς έργων του SESAR 2020.

29. Στο τέλος του 2016, οι σωρευτικές εισφορές της ΕΕ σε χρήμα για τη στήριξη των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης ανέρχονταν σε 56,8 εκατομμύρια ευρώ.

30. Τα λοιπά μέλη θα έπρεπε να έχουν προβεί σε εισφορές σε είδος και σε χρήμα ύψους 1 220,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης στο πλαίσιο του SESAR 2020 (500 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και 720,7 εκατομμύρια ευρώ από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας). Ωστόσο, στο τέλος του 2016, τα έργα SESAR 2020 βρίσκονταν σε πρώιμο στάδιο και το διοικητικό συμβούλιο δεν είχε ακόμη επικυρώσει καμία εισφορά σε είδος και σε χρήμα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ**Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου**

31. Η κοινή επιχείρηση SESAR εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με επιχειρησιακές και χρηματοοικονομικές πτυχές και διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δικαιούχων. Οι εν λόγω έλεγχοι αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών σε χρήμα και σε είδος που καταβλήθηκαν στην κοινή επιχείρηση από τα μέλη της πλην της ΕΕ. Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, όπως προέκυψε από τους κατασταλτικούς ελέγχους που ανέφερε η κοινή επιχείρηση στο τέλος του 2016, ήταν 1,34 %⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Το συνολικό ποσό των 892,8 εκατομμυρίων ευρώ συνίσταται στην ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά της ΕΕ σε χρήμα, η οποία χρηματοδοτείται από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ, την ύψους 165 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά του Eurocontrol σε χρήμα και την ύψους 27,8 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά σε χρήμα από μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας.

⁽¹⁰⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης SESAR, σ. 81.

Υποβολή εκθέσεων και έλεγχος των εισφορών σε είδος στα έργα του SESAR 2020

32. Η κοινή επιχείρηση SESAR δεν έχει ακόμη καταρτίσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες για τα μέλη της και τους εξωτερικούς ελεγκτές τους, οι οποίες να καλύπτουν τη δήλωση και την πιστοποίηση των εισφορών των μελών της σε είδος στα έργα SESAR 2020. Η κοινή επιχείρηση δεν έχει επίσης καταρτίσει εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες για τους προληπτικούς ελέγχους στους οποίους υποβάλλει δηλώσεις δαπανών που αφορούν έργα του SESAR 2020, βάσει της στρατηγικής της Επιτροπής για τους προληπτικούς ελέγχους.

Αξιολόγηση της οικονομικής ικανότητας των υποβαλλόντων αίτηση στο πλαίσιο προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων

33. Όσον αφορά την κλειστή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη διενέργεια βιομηχανικής έρευνας που απευθυνόταν αποκλειστικά στα κλαδικά μέλη της κοινής επιχείρησης, η κοινή επιχείρηση SESAR χορήγησε επιχορηγήσεις σε κοινοπραξίες που είχαν αναλάβει την εκτέλεση έργων, παρότι από τους ελέγχους της οικονομικής βιωσιμότητας των δικαιούχων που διενήργησε ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας, προέκυψε ότι σε δύο περιπτώσεις το αρμόδιο για τον συντονισμό των κοινοπραξιών μέλος του κλάδου δεν διέθετε την αναγκαία οικονομική ικανότητα. Αυτό συνεπάγεται αυξημένο χρηματοοικονομικό κίνδυνο όχι μόνο για την ολοκλήρωση των έργων αυτών, αλλά και όσον αφορά τα υπόλοιπα έργα στα οποία συμμετέχουν οι εν λόγω δύο δικαιούχοι. Στις συγκεκριμένες δύο περιπτώσεις, η απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή βασίστηκε σε συμπληρωματικές ad hoc εκτιμήσεις κινδύνου που διενήργησαν υπάλληλοι της Κοινής Επιχείρησης SESAR. Ωστόσο, η κοινή επιχείρηση δεν έχει ακόμη καθιερώσει κάποια συστηματική εσωτερική διαδικασία με την οποία θα επαναξιολογείται η επισφαλής οικονομική βιωσιμότητα συντονιστή έργου που λαμβάνει επιχορήγηση, περιλαμβανομένων μέτρων για τον περιορισμό και την αντιστάθμιση του αυξημένου χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Οικονομική αποδοτικότητα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών

34. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που διοργανώνει η κοινή επιχείρηση SESAR, ορίζει μέγιστο ύψος προϋπολογισμού για κάθε σύμβαση. Ο υπολογισμός του ανώτατου αυτού ορίου δεν βασίζεται σε συστηματική διαδικασία εκτίμησης του κόστους, ούτε σε σύστημα αναφοράς εύλογων τιμών αγοράς. Δεν διασφαλίζεται, επομένως, η οικονομική αποδοτικότητα των πολυετών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, καθώς η πείρα δείχνει ότι, στην πλειονότητά τους, οι προσφορές προσέγγιζαν το μέγιστο ύψος του προϋπολογισμού.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε/Εν εξελίξει/Εκκρεμεί/ά.α.)
	Συγκρούσεις συμφερόντων	
2015	Τον Ιούλιο του 2015 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Κοινές Επιχειρήσεις σχετικά με τους κανόνες για τις συγκρούσεις συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένου κοινού υποδείγματος για τη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, την οποία η Κοινή Επιχείρηση πρέπει να ενσωματώσει στις διαδικασίες της.	Ολοκληρώθηκε

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

24. Οι δυσκολίες προσαρμογής των κοινών εργαλείων ΤΠ του προγράμματος «Ορίζων 2020» στις ειδικές ανάγκες της κοινής επιχείρησης SESAR αποτελούν έναν από τους βασικούς λόγους για τους οποίους καθυστέρησε η εκτέλεση των πληρωμών σχετικά με τις μελέτες και τις δραστηριότητες ανάπτυξης που διεξήγαγαν τα μέλη. Η εν λόγω διαδικασία ξεκίνησε το 2016 και βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

30. Σε ό,τι αφορά τα έργα της κοινής επιχείρησης SESAR σε σχέση με το «Ορίζων 2020» στο πλαίσιο των κλειστών προσκλήσεων, τα μέλη αναμένεται να υποβάλουν τις πρώτες δηλώσεις δαπανών τους το 2018. Η κοινή επιχείρηση SESAR θα ξεκινήσει τότε την επικύρωση των σχετικών εισφορών σε είδος.

32. Τον Δεκέμβριο του 2016 το διοικητικό συμβούλιο της κοινής επιχείρησης SESAR ενέκρινε το έγγραφο «Methodology and Validation process for In kind contributions (IKC) in the SJU (SESAR 2020 Programme only)» [Μεθοδολογία και διαδικασία επικύρωσης των εισφορών σε είδος (IKC) στην ΚΕ SESAR (μόνο το πρόγραμμα SESAR 2020)], σύμφωνα με το οποίο η κοινή επιχείρηση SESAR θα εκπονήσει συγγραφή υποχρεώσεων και ένα πρότυπο πιστοποιητικό, τα οποία θα υποβληθούν εν ευθέτω χρόνο στο διοικητικό συμβούλιο, πριν από την παραλαβή κάθε εισφοράς σε είδος το 2018. Η κοινή επιχείρηση SESAR θα εξετάσει εάν είναι απαραίτητο να προσαρμοστεί η στρατηγική της Επιτροπής για τους προληπτικούς ελέγχους, στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», σε συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με τα έργα του SESAR 2020. Εν τω μεταξύ η κοινή επιχείρηση SESAR εφαρμόζει κατ' αναλογία τη στρατηγική της Επιτροπής για τους προληπτικούς ελέγχους.

33. Έπειτα από τα αποτελέσματα των συμπληρωματικών εκτιμήσεων κινδύνου που διενεργήθηκαν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Η2020, η κοινή επιχείρηση SESAR διαπίστωσε ότι η απόρριψη των συντονιστών έργου αποκλειστικά και μόνο βάσει της ανάλυσης που διενήργησε ο REA θα μπορούσε να είχε θέσει την κοινή επιχείρηση σε σημαντικό κίνδυνο προσφυγών. Η κοινή επιχείρηση SESAR συμφωνεί, ωστόσο, ότι θα πρέπει να θεσπιστεί εσωτερική διαδικασία για την επανεκτίμηση της ανεπαρκούς οικονομικής βιωσιμότητας των συντονιστών έργων που λαμβάνουν επιχορήγηση, η οποία θα περιλαμβάνει και μέτρα για τον μετριασμό και την αντιστάθμιση των αυξημένων χρηματοοικονομικών κινδύνων.

34. Έπειτα από την παρατήρηση του Συνεδρίου, τον Απρίλιο του 2017 η κοινή επιχείρηση SESAR εισήγαγε μεθοδολογία για τη συστηματική αξιολόγηση των αναγκών και του κόστους των συμβάσεων κατά τη διάρκεια της φάσης προγραμματισμού των δημοσίων συμβάσεων. Η εν λόγω μεθοδολογία έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε διάφορες περιπτώσεις.

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης Shift2Rail για το οικονομικό έτος 2016, συνοδευόμενη από την απάντηση της κοινής επιχείρησης

(2017/C 426/09)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1-11	65
Σύσταση της κοινής επιχείρησης Shift2Rail	1-2	65
Διοίκηση	3-6	65
Στόχοι	7-8	65
Πόροι	9-11	66
ΓΝΩΜΗ	12-24	66
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	13	66
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	14	66
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	15	66
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	16-18	67
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	19-23	67
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	25-29	68
Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016	25	68
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	26-29	68
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΑΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	30-33	68
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	30	68
Στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης	31	68
Αξιολόγηση αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων	32	68
Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	33	69

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Σύσταση της κοινής επιχείρησης Shift2Rail**

1. Η κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Ιούνιο του 2014 ⁽¹⁾ για χρονικό διάστημα δέκα ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 24 Μαΐου 2016. Η κοινή επιχείρηση S2R ξεκίνησε να δραστηριοποιείται αυτόνομα το 2016 και, ως εκ τούτου, οι λογαριασμοί του έτους αυτού είναι το πρώτο σύνολο οικονομικών καταστάσεων της κοινής επιχείρησης που υποβάλλονται σε έλεγχο από το ΕΕΣ.

2. Η κοινή επιχείρηση S2R είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού δικαίου στον σιδηροδρομικό τομέα. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και εταίροι του σιδηροδρομικού κλάδου (βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, περιλαμβανομένων κατασκευαστών σιδηροδρομικού εξοπλισμού, σιδηροδρομικών εταιρειών, διαχειριστών υποδομών και ερευνητικών κέντρων). Στην Κοινή Επιχείρηση μπορούν να συμμετέχουν και άλλες οντότητες ως συνδεδεμένα μέλη.

Διοίκηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης S2R περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την επιστημονική επιτροπή και την ομάδα εκπροσώπων των κρατών.

4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από είκοσι δύο μέλη, μεταξύ των οποίων δύο εκπρόσωποι της Επιτροπής και ένας εκπρόσωπος για κάθε μέλος του κλάδου. Είναι υπεύθυνο για τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τη λειτουργία της κοινής επιχείρησης S2R και επιβλέπει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης.

5. Η επιστημονική επιτροπή και η ομάδα εκπροσώπων των κρατών είναι συμβουλευτικά όργανα. Η επιστημονική επιτροπή παρέχει συμβουλές σχετικά με τις επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που πρέπει να εξετάζονται στα ετήσια προγράμματα εργασίας της κοινής επιχείρησης. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών εκπροσωπεί κράτη μέλη της ΕΕ και χώρες που συνδέονται με το ερευνητικό πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020». Η ομάδα αυτή δύναται να γνωμοδοτεί επί των στρατηγικών κατευθύνσεων της Κοινής Επιχείρησης S2R και επί της σύνδεσης μεταξύ των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης και των συναφών εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας.

6. Το καταστατικό της κοινής επιχείρησης S2R προβλέπει επίσης τα εξής:

- συγκεκριμένα συμβουλευτικά καθήκοντα για τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος θα συμβάλλει στον καθορισμό και την εκτέλεση των σχεδίων εργασίας της κοινής επιχείρησης S2R και θα διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης οδηγούν στην κατάρτιση τεχνικών προτύπων που εγγυώνται τη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια,
- τη συγκρότηση διευθυνουσών επιτροπών των προγραμμάτων καινοτομίας απαρτιζόμενων από εκπροσώπους των ιδρυτικών και των συνδεδεμένων μελών και του γραφείου προγράμματος, οι οποίες παρέχουν τεχνική συμβολή και είναι αρμόδιες για την υλοποίηση των επιμέρους προγραμμάτων καινοτομίας,
- τη δυνατότητα δημιουργίας ομάδων εργασίας απαρτιζόμενων από εμπειρογώμονες που θα επικουρούν την κοινή επιχείρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων της.

Στόχοι

7. Σκοπός της κοινής επιχείρησης S2R είναι να αποτελέσει μια πλατφόρμα συνεργασίας του σιδηροδρομικού κλάδου για την προαγωγή της καινοτομίας. Επιδίωξη της κοινής επιχείρησης είναι η ανάπτυξη, η ενσωμάτωση, η επίδειξη και η επικύρωση καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων που πληρούν αυστηρά κριτήρια ασφαλείας, με σκοπό την επίτευξη:

- μείωσης κατά 50 % του κόστους του κύκλου ζωής των σιδηροδρομικών μεταφορών,
- αύξησης κατά 100 % της μεταφορικής ικανότητας του συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών,
- αύξησης κατά 50 % της αξιοπιστίας και της χρονικής συνέπειας των σιδηροδρομικών δρομολογίων,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 642/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης Shift2Rail (ΕΕ L 177 της 17.6.2014, σ. 9).

- της άρσης των υπολειπόμενων τεχνικών φραγμών που αποτελούν τροχοπέδη για τη διαλειτουργικότητα και την απόδοση,
- μείωσης των αρνητικών εξωτερικών παραγόντων που συνδέονται με τις σιδηροδρομικές μεταφορές, ιδίως του θορύβου, των κραδασμών, των εκπομπών και των άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

8. Στόχοι της κοινής επιχείρησης είναι η δημιουργία του ενιαίου Ευρωπαϊκού Σιδηροδρομικού Χώρου, η ενίσχυση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος, η διασφάλιση της στροφής από τις οδικές στις σιδηροδρομικές μεταφορές και η διατήρηση της ηγετικής θέσης που κατέχει η ευρωπαϊκή σιδηροδρομική βιομηχανία στην παγκόσμια αγορά.

Πόροι

9. Η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης S2R ανέρχεται σε 450 εκατομμύρια ευρώ ⁽²⁾, η οποία χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020». Τα μέλη του κλάδου που συμμετέχουν στην κοινή επιχείρηση εισφέρουν κεφάλαια συνολικού ύψους τουλάχιστον 470 εκατομμυρίων ευρώ ⁽³⁾, εκ των οποίων τουλάχιστον 350 εκατομμύρια ευρώ είναι εισφορές σε είδος και σε χρήμα για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, και τουλάχιστον 120 εκατομμύρια ευρώ είναι εισφορές σε είδος για την εκτέλεση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων ⁽⁴⁾.

10. Οι διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης S2R δεν υπερβαίνουν το ποσό των 27 εκατομμυρίων ευρώ, και καλύπτονται από εισφορές των μελών σε χρήμα, οι οποίες κατανέμονται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των μελών του κλάδου ⁽⁵⁾.

11. Το 2016 ο προϋπολογισμός πληρωμών της κοινής επιχείρησης S2R ανήλθε σε 51,4 εκατομμύρια ευρώ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η κοινή επιχείρηση S2R απασχολούσε 17 υπαλλήλους ⁽⁶⁾.

ΓΝΩΜΗ

12. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽⁷⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁸⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

13. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 παρέχουν ακριβοδικαία εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2016, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

15. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

⁽²⁾ Άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 642/2014.

⁽³⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 642/2014.

⁽⁴⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 642/2014, οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασιών και στον προϋπολογισμό της κοινής επιχείρησης, αλλά συμβάλλουν στους στόχους του γενικού σχεδίου S2R. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, οι δαπάνες των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχονται από την Κοινή Επιχείρηση S2R, το ΕΕΣ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα της ΕΕ.

⁽⁵⁾ Άρθρο 16, παράγραφος 2, του καταστατικού της κοινής επιχείρησης S2R (πάρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 642/2014).

⁽⁶⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης S2R διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://shift2rail.org>.

⁽⁷⁾ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽⁸⁾ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

16. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της κοινής επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της κοινής επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

17. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της κοινής επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

18. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της κοινής επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

19. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η εύλογη βεβαιότητα αντιστοιχεί σε υψηλό βαθμό βεβαιότητας, χωρίς όμως να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

20. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

21. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η κοινή επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

22. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού) κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους.

23. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της κοινής επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁽⁹⁾.

24. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του Συνεδρίου.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2016**

25. Λαμβανομένων υπόψη των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη (0,9 εκατομμύρια ευρώ), ο τελικός προϋπολογισμός για το 2016 περιλάμβανε ανεπιλημμένες πιστώσεις ύψους 50,2 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 52,3 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 94 % και 82 % αντίστοιχα. Στην πλειονότητά τους οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την Κοινή Επιχείρηση το 2016 ήταν προχρηματοδοτήσεις για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα οποία επελέγησαν στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων των ετών 2015 και 2016.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

26. Από τα 450 εκατομμύρια ευρώ των πόρων του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην πρωτοβουλία S2R, 52 εκατομμύρια ευρώ δεσμεύθηκαν για το πρόγραμμα εργασιών για τις μεταφορές του «Ορίζων 2020», που διαχειρίζεται η Επιτροπή, για την περίοδο 2014-2015. Ως εκ τούτου, στην κοινή επιχείρηση S2R διατέθηκαν 398 εκατομμύρια ευρώ. Μέχρι το τέλος του 2016, η κοινή επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 92,4 εκατομμυρίων ευρώ ⁽¹⁰⁾ και σε πληρωμές ύψους 42,7 εκατομμυρίων ευρώ (10,7 % των χορηγηθέντων πόρων) για την υλοποίηση της πρώτης σειράς των έργων της.

27. Από τα 350 εκατομμύρια ευρώ των εισφορών που προβλέπεται να καταβάλουν τα κλαδικά μέλη για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, μέχρι το τέλος του 2016, τέσσερις μήνες αφότου η κοινή επιχείρηση S2R είχε δρομολογήσει τα πρώτα έργα της στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», τα μέλη είχαν κοινοποιήσει εισφορές σε είδος αξίας 4,5 εκατομμυρίων ευρώ για επιχειρησιακές δραστηριότητες, εκ των οποίων είχαν πιστοποιηθεί τα 3 εκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, ανερχόμενες σε 3,2 εκατομμύρια ευρώ.

28. Από τα 120 εκατομμύρια ευρώ των εισφορών που προβλέπεται να καταβάλουν τα κλαδικά μέλη για τη χρηματοδότηση πρόσθετων δραστηριοτήτων, μέχρι το τέλος του 2016 τα μέλη είχαν κοινοποιήσει ήδη εισφορές αξίας 55 εκατομμυρίων ευρώ (45,8 %), εκ των οποίων είχαν πιστοποιηθεί τα 35,2 εκατομμύρια ευρώ.

29. Κατά συνέπεια, μέχρι το τέλος του 2016, το σύνολο των εισφορών από τα κλαδικά μέλη ανερχόταν σε 62,7 εκατομμύρια ευρώ έναντι της ύψους 48,5 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς της ΕΕ σε χρήμα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ**Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου**

30. Η κοινή επιχείρηση S2R έχει καταρτίσει σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου της, το οποίο λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου που εκπόνησε η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής (IAS) τον Δεκέμβριο του 2016. Κατασταλτικοί έλεγχοι από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές επί των δηλώσεων δαπανών για τα έργα προβλέπεται να διενεργηθούν μετά την επικύρωση των πρώτων δηλώσεων δαπανών μέσα στο 2017.

Στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης

31. Η στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα της έρευνας δεσμεύει την κοινή επιχείρηση S2R. Ωστόσο, μέχρι το τέλος του 2016, η κοινή επιχείρηση δεν είχε ακόμη διενεργήσει συγκεκριμένη εκτίμηση του κινδύνου απάτης ούτε είχε καταρτίσει σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της στρατηγικής που εκπόνησε η ίδια για την καταπολέμηση της απάτης, βάσει της μεθοδολογίας της Επιτροπής.

Αξιολόγηση αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων

32. Σε δύο από τις οκτώ περιπτώσεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, η κοινή επιχείρηση S2R χορήγησε επιχορηγήσεις σε κοινοπραξίες που είχαν αναλάβει την εκτέλεση έργων, παρά το γεγονός ότι από τους ελέγχους της οικονομικής βιωσιμότητας των δικαιούχων που διενήργησε ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας προέκυψε ότι τα αρμόδια για τον συντονισμό των κοινοπραξιών μέλη του κλάδου δεν διέθεταν την αναγκαία οικονομική επιφάνεια. Αυτό συνεπάγεται αυξημένο χρηματοοικονομικό κίνδυνο για την ολοκλήρωση των έργων αυτών. Ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος ήταν ιδιαίτερα υψηλός σε μία περίπτωση, στην οποία ο συντονιστής-εταίρος είχε λάβει το 45 % της συνολικής χρηματοδότησης του έργου.

⁽¹⁰⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει αχρησιμοποίητες αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 45,1 εκατομμυρίων ευρώ που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή το προηγούμενο έτος και μεταφέρθηκαν στο 2016 προκειμένου να εκτελεστούν από την κοινή επιχείρηση S2R.

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

33. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που διοργανώνει η κοινή επιχείρηση S2R, ορίζει ανώτατο όριο προϋπολογισμού για κάθε σύμβαση. Δεν βρέθηκαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αυτό το ανώτατο όριο προέκυψε μετά από εκτίμηση κόστους και επί τη βάση συστήματος αναφοράς εύλογων τιμών αγοράς. Κατά συνέπεια, ενδέχεται να μην διασφαλίζεται η οικονομική αποδοτικότητα των πολυετών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, καθώς η πείρα δείχνει ότι, στην πλειονότητά τους, οι προσφορές προσέγγιζαν το ανώτατο όριο του προϋπολογισμού.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 19ης Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

31. Το 2017 η κοινή επιχείρηση S2R έκανε τα πρώτα βήματα προς την κατάρτιση σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση απάτης. Συγκεκριμένα πραγματοποίησε συνεδρίαση ενημέρωσης του προσωπικού της ΚΕ S2R, την οποία διοργάνωσε η OLAF, και διενήργησε εκτίμηση του κινδύνου απάτης. Στη συνέχεια θα προχωρήσει σε εκτίμηση των επιπτώσεων για τον καθορισμό των βασικών στόχων μετριασμού των βασικών αδυναμιών (τέταρτο τρίμηνο 2017) και σε αξιολόγηση της στρατηγικής καταπολέμησης της απάτης και του σχεδίου δράσης (Ιούνιος 2018).

32. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η S2R έλαβε υπόψη στην απόφασή της την ευρύτερη σχέση της ΚΕ με τα εν λόγω δύο ιδρυτικά μέλη και τις απαιτούμενες ενέργειες παρακολούθησης.

Μετά το πρώτο στάδιο ελέγχου (σχέδιο ενδιάμεσης πληρωμής τον Μάιο 2017), και τα δύο σχέδια έχουν καταγράψει θετικά επιχειρησιακά επιτεύγματα. Επιπλέον, μία από τις δύο οντότητες αξιολογήθηκε εκ νέου για την αναγκαιότητα του ρόλου της ως συντονιστή έργου σε ένα νέο έργο για το 2017 και το αποτέλεσμα του ελέγχου οικονομικής βιωσιμότητας κρίνεται πλέον «αποδεκτό».

33. Η προσέγγιση που ακολουθείται από την κοινή επιχείρηση S2R είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του οδηγού της Επιτροπής για τις δημόσιες συμβάσεις και τις αρχές του δημοσιονομικού κανονισμού. Εξάλλου, η κοινή επιχείρηση θα εφαρμόσει επιπρόσθετα μια μέθοδο με την οποία θα τεκμηριώνει κατά τη φάση του σχεδιασμού το αποτέλεσμα της διεξαχθείσας έρευνας για τις τιμές της αγοράς, ξεετάζοντας κάθε περίπτωση χωριστά.

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL